

Новини ▶ 3

Франция и Германия блокират членството на България в Шенген

Тема на деня ▶ 4-5

Строителните отпадъци все още са в зоната на здрача

Пари

BONNIER

pari.bg

Сряда

22 декември 2010, брой 244 (5055)

USD/BGN: 1.48676

▼ -0.06%

Българска народна банка

EUR/USD: 1.31550

▲ +0.06%

Българска народна банка

Sofix: 363.03

▲ +0.41%

Българска фондова борса

BG40: 114.91

▲ +2.41%

Българска фондова борса

цена 1.50 лева

9 770861 560012 >

ИДЕЯТА "ЛЕВСКИ И ЦСКА НА БОРСАТА" РАЗСМЯ ИНВЕСТИТОРИТЕ

Двата най-големи футболни клуба в България потвърдиха намеренията си да се листват на Българската фондова борса, но шансовете им да привлекат сериозни инвеститори са слаби ▶ 12-13

Интервю ▶ 8-9

ГЕРБ връща назад здравния сектор

▶ г-р Илко Семерджиев

Свят ▶ 10

Брюксел обвини летищата за отлагането на полети

Компании ▶ 11

Празниците увеличиха с 30% онлайн покупките

2 РЕДАКЦИОННА

Печеливш
Вигинтас Шапокас

Генералният директор на „Максима България“ Вигинтас Шапокас вчера оповести, че два нови магазина от верижата „Т-маркет“ ще отворят врати в кварталите „Борово“ и „Редута“ в София. Те досега бяха част от верижата „Калея“. Преди около два месеца „Максима България“ придоби еднoliчен контрол върху седем от общо 11 магазина „Калея“.

Губещ
Георги Славов

Кметът на Ямбол Георги Славов се сдоби с трето обвинение. Според прокуратурата Славов е ощетил с 30 хил. лв. бюджета на общината заради ремонта на спортна зала „Диана“. През октомври Славов беше осъден на 5 години затвор по обвинение, че е ощетил общината с над 2 млн. лв. при възлагане на обществена поръчка за водопровод.

Мнения

► **А според мен вина за неефективността** на българската правна система е липсата на контрол върху магистратите. Очевидно е, че те се чувстват недоволни за обикновеното правосъдие. По новините постоянно се гърми за заловени и обвинени в корупция полицаи, лекари, чиновници и т. н., има и скандали с политици всеки ден, но още не съм чул да има съден магистрат. Не осъден - просто съден за нещо. Какво ви говори това...?

-Тан

Коментар

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

pari.bg Топ 3

1 Депутатите приеха промените в Търговския закон. Всяка фирма ще обявява в Търговския регистър искането си за несъстоятелност.

2 Държавата ще остане единственият играч на дълговия пазар догодина. Серията от проблеми с корпоративни облигации разколеба големите институционални инвеститори и те се насочиха към държавните ценни книжа.

3 Икономически експерти се обявиха против промените в Закона за Търговския регистър. Въвеждането на регистриран достъп до фирмените дела създава затруднения и възможности „проверяваният“ да заплашва „проверяващия“, коментират участниците в кръгла маса на тема „Как да запазим Търговския регистър публичен?“

Ако полицаите бяха гинеколози

Има един полицай, който очевидно се опитва да бъде гинеколог. Преди време се опита да бъде икономист. Преди това е бил консултант, в резултат на което се оказа и сериозен собственик. А доскоро беше министърът с най-висок рейтинг. Ако се съди по рейтинга му, този човек често е симпатичен и решителността му в борбата срещу престъпността наистина впечатлява. Или впечатляваше.

Фигурата на Цветан Цветанов много бързо промени своя публичен образ - от смелия и решителен мъж, който се изправя срещу бандитите, дори с цената на заплахи към живота му, до комично разбирация от всичко и неспособен да даде адекватни отговори министър. Цветан Цветанов дълго ще заобикаля Горна Оряховица и ще избягва срещи с лекари. Трудно някой стратегически мозъчен център можеше да

Иван Бедров
ivan.bedrov@pari.bg

Трудно някой стратегически мозъчен център можеше да измисли по-успешен начин министърът да изгуби тотално доверието на цяла обществена група

измисли по-успешен начин министърът да изгуби тотално доверието на цяла обществена група.

Изводът на петорната експертиза за случая „Горна Оряховица“ (стр. 6) е, че плодът е бил мъртъв още при раждането. Цветанов се усъмни. Всички помнят как в първия петък на декември Цветан Цветанов потресе цяла България с части от подслушани разговори между лекарите. След това публично четене разумните въпроси по случая звучаха неуместно. Сега обаче е време за тях:

1 По силата на кое си точно образование министърът на вътрешните работи оспорва по същество 40-странична съдебно-медицинска експертиза, подписана от петима специалисти?

2 Докога министърът ще се вържи като разследващ полицаи и ще съобщава, обяснява и коментира по медиите детайли-

те на всеки по-скандален случай?

3 Не разбра ли вече министърът, че системата под него е прознила и не може да ѝ се има доверие?

Сега Цветан Цветанов има два пътя пред себе си - да приеме с примирение уроците от този случай и да се фокусира върху тежката задача да модернизира МВР или да продължи да се държи по същия начин, докато катастрофира в следващия сътворен от подчинените му и охотно експониран от него в публичното пространство скандал. Самият факт, че изредените въпроси съществуват, намалява значително шансовете Цветанов да избере първия път. Но пък може и да го избере. Ако не го направи, репликите за предстоящото му кандидатирание за президент ще звучат също толкова интригуващо като новините за поредната раздяла на Николета Лозанова. □

Пари
НАЦИОНАЛЕН БИЗНЕСВСЕКИДНЕВНИК
WWW.PARI.BG
УЛ. КНЯЗ БОРИС I №161
София 1202
e-mail: office@pari.bg
информация: 4395800
Издава
Бизнес Медиа Груп ЕАД,
част от Bonnier Business Press

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР И ГЛАВЕН РЕДАКТОР
Лилия АПОСТОЛОВА
4395802
liliia.apostolova@pari.bg
МЕНИДЖЪР РЕКЛАМА
Станислава АТАНАСОВА
4395851
stanislava.atanasova@pari.bg

РЕДАКЦИОНЕН ЕКИП
Зам. главен редактор
Иван БЕДРОВ - 4395838
ivan.bedrov@pari.bg

Визуален редактор
Албена ПИНО - 4395845
albena.pino@pari.bg

ДЪРЖАВНО УПРАВЛЕНИЕ
Филipa РАДИОНОВА - 4395866
philippa.radionova@pari.bg
Дарина ЧЕРКЕЗОВА - 4395877
darina.cherkezova@pari.bg
Красимира ЯНЕВА - 4395876
krasimira.yaneva@pari.bg
Ани КОДЖАИВАНОВА - 4395845
ani.kodzhaivanova@pari.bg

КОМПАНИИ И ПАЗАРИ
Мирослав ИВАНОВ - 4395894
miroslav.ivanov@pari.bg

Атанас ХРИСТОВ - 4395818
atanas.hristov@pari.bg
Георги ГЕОРГИЕВ - 4395868
georgi.georgiev@pari.bg
Георги ПАНАЙОТОВ - 4395871
georgi.panayotov@pari.bg
Пламен ДИМИТРОВ - 4395857
plamen.dimitrov@pari.bg

ТЕНДЕНЦИИ
Билиана ВАЧЕВА - 4395866
biliana.vacheva@pari.bg
Рагостина МАРКОВА - 4395860
radostina.markova@pari.bg

Елена ПЕТКОВА - 4395857
elena.petkova@pari.bg
Рагослава ДИМИТРОВА - 4395823
radoslava.dimitrova@pari.bg
Теодора МУСЕВА - 4395876
teodora.mousseva@pari.bg

PARI.BG
Мария ВЕРОМИРОВА - 4395865
maria.veromirova@pari.bg
Иглица ФИЛИПОВА - 4395867
iglika.philipova@pari.bg
Елена ПУЛЧЕВА - 4395877
elina.pulcheva@pari.bg

ФОТОРЕДАКТОР
Марина АНГЕЛОВА - 4395879
marina.angelova@pari.bg
ДОКУМЕНТАЦИЯ - 4395884
РЕКЛАМА - 4395872, 4395891
факс 4395826
АБОНАМЕНТ И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ
4395835, 43 95 836
СЧЕТОВОДСТВО - 4395815
ПЕЧАТ: Печатница София ЕООД
ISSN 0861-5608

Цитат

” В криза се увеличава сивият сектор. Казват, че понякога е добре да има сив сектор, защото хората остават да работят, не излизат на улицата

► Христина Митрева, управител на НОИ

Число на деня

380

► млн. лв. ще струва ремонтът на близо 290 км железопътна линия между Пловдив и Бургас

АЕЦ “Белене” в WikiLeaks: Отровна българо-руската комбинация

Доклади на бившия посланик на САЩ у нас Нанси Макълдауни описват българо-руските връзки и причините за отказа на RWE

Българо-руската смърдяща сделка, която заради непрозрачност е отблъснала европейските инвеститори. Това са основните тези в докладите на бившия американски посланик в България Нанси Макълдауни от началото на миналата година, които бяха публикувани от сайта WikiLeaks. Сделката между българската и руската страна за атомната централа е определена като непрозрачна и смърдяща, съпроводена от договорености за газопровода “Южен поток” и транзита на руски газ през България. В доклада на посолството се посочва безпокойството на германския стратегически инвеститор RWE относно сигурността и качеството на проекта.

Зависимост от руските енергийни олигарси

“Когато българите говорят за АЕЦ “Белене”, те все повече го правят тихо”, пише Макълдауни на 17 февруари 2009 г. Строителството на атомната електроцентрала е предлагало перфектната възможност на България да скъса със зависимостта си от руските енергийни източници. Правителството на премиера Сергей Станишев обаче изпуска тази възможност заради задължения към руски енергийни олигарси. Така през 2006 г. за изпълнител на проекта е избрана руската компания “Атомстройекспорт”. Тя е дъщерна на руската държавна корпорация “Росатом”. Търгът за избор на строител се е водел от “про-руския енергиен маестро” - бившия енергиен министър Румен Овчаров. В доклада е посочено, че той е напуснал поста си през 2007 г. след корупционен скандал.

“Отровна” българо-руската комбинация

През февруари 2009 г.

бившият посланик Нанси Макълдауни докладва, че RWE съжалява за включването си в проекта и посочва някои от притесненията на стратегическия инвеститор. Сред тях са липсата на прозрачност и необходимостта да се работи с руската “Атомстройекспорт”. Германският партньор в проекта настоява за прилагането на европейски практики - за тази цел води преговори с белгийската компания “Електрабел” за включването ѝ като подизпълнител, който да затвърди европейските бизнес практики при изграждането на атомната електроцентрала.

Според стратегическия инвеститор работата с руски и български компании в енергийния сектор е “отровна комбинация” за европейските инвестиции. RWE и “Електрабел” са настоявали финансирането на техния дял в проекта да стане от европейски банки. Заради финансовата криза обаче двете компании са допускали, че европейски трезор трудно би могъл да се намери, се посочва в доклада. Това можело да накара инвеститорите да се обърнат за средства към Русия, споделя Макълдауни.

Съмнения в сигурността

RWE се оттегля като стратегически партньор през октомври 2009 г. В доклада на посланика е посочен мотивът на германската компания - тя спазва стриктни стандарти и критерии на безопасност и във всеки проект, в който участва, сигурността е главният приоритет. По отношение на “Белене” германската компания е държана в неизвестност по повечето технически въпроси.

Докато RWE е участвала в проекта, компанията не е виждала нито един от докладите за безопасност на площадката и въздействието върху околната среда. Другата посочена причина е, че финансирането на проекта не е било изяснено в срок.

Елина Пулчева

Официално

Франция и Германия блокират членството на България в Шенген

► През октомври германският канцлер Ангела Меркел обеща справедлива и честна оценка за членството на България в Шенген

СНИМКА BLOOMBERG

Причината са проблемите със съдебната система и борбата срещу корупцията и организираната престъпност

Франция и Германия официално са информирали Европейската комисия, че възнамеряват да блокират присъединяването на България и Румъния към Шенгенското пространство. Вътрешните министри на двете страни Брис Ортфю и Томас де Мезиер са изпратили писма до комисията, приключващото белгийско председателство на Европейския съюз и започващото унгарско председателство. Според тях евентуално присъединяване на България и Румъния към Шенген през 2011 г. би било “преждевременно”. Причините са, че двете страни не са

изпълнили всички условия и имат недостатъци в съдебната система и борбата с корупцията и организираната престъпност. “Не е възможно да не вземем предвид тези недостатъци, констатирани от ЕК в механизма за сътрудничество и проверка”, пише в писмото на двамата министри. “Те може да имат тежки последствия за вътрешната сигурност на ЕС заради влиянието, което може да имат върху границата и върху достъпа до базите данни на Шенген. Игнорирането на пропуските не би било реалистично, нито отговорно”, посочват те в заключение.

България и Румъния очакваха да се присъединят към Шенген през март 2011 г. Няколко държави обаче вече показаха скептицизъм към членството, сред които Холандия, Дания, Финландия и Австрия. □

Пари

ЗА БИЗНЕС МОЖЕ ДА СЕ ПИШЕ ИНТЕРЕСНО

Абонирайте се за обновления вестник Пари с 30% отстъпка от коричната цена.

ЗА ЗАЯВКИ: WEB: HTTP://PARI.BG/STATIC/ABONAMENTNA_FORMA . MAIL: SALES@PARI.BG . TEL: +359 439 58 53

Строителните отпадъци все

Камиони и каруци извозват отпадъците, но никой не вижда къде отиват те. Държавата вече забеляза проблема, остава и да го реши

Никой в държавата не може да каже какво се случва в България със строителните отпадъци - бетонни блокове, керамика, тухли и др. Не е ясно и кой какви боклуци изхвърля при изграждането на сгради, пътища и при ремонтите, както и какво се случва с тях след това.

Красимира Янева
krasimira.yaneva@pari.bg

чават при изграждането на сгради и инфраструктура, се оползотворяват.

„Към момента няма точни данни за количествата рециклирани строителни отпадъци в България. По прогнозни данни около 20% от строителните отпадъци към момента се използват повторно или се рециклират”, признаха от екоминистерството.

Документи и цели

Според Нона Караджова до 2020 г. най-малко 70% от строителните отпадъци трябва да се рециклират. За целта ще бъде написана специална стратегия, ще бъде променен Законът за управление на отпадъците и ще има специална Наредба за оползотворяването на строителните отпадъци. За да се постигнат тези цели обаче, трябва да има смисъл от оползотворяването на отпадъците, т.е. фирмите или общините, които се занимават с това, да има на кого да продадат продукцията, която да се използва повторно в строителството. Вариантът тук е фирмите, които кандидатстват при обществени поръчки и са предвидили да използват оползотворени отпадъци от строителството, да получават допълнително точки. Така шансовете им да бъдат

избрани за изпълнители ще се увеличат, а и се щади околната среда.

Предвижда се рециклираните материали да отговарят на определени изисквания, за да може да се влагат отново. Рециклираните строителни отпадъци използват в строителството или производство на строителни продукти, като основа за пътни настилки, засипване на изкопи, изграждане на паркинги, дренажни слоеве и механичен стабилизатор на почвата - тухли, керемиди, за открити спортни площадки, запрястване на депата за битови отпадъци, насипи и т.н. Всичко това се прави и сега, но няма ясни стандарти. Затова те ще бъдат изработени от екоминистерството.

Освен това фирмите, които разрушават сгради, ще трябва да разработват специални планове за управление на получените боклуци. Обсъжда се и вариант планът да стане част от строителните книжа на обектите.

Ще прочетем и ще коментираме

„След като видим проекта на наредбата за строителните отпадъци, тогава ще я коментираме”, бяха лаконични от Българската стопанска камара. Личното мнение на председателя на Камарата на строителите в България инж. Светослав Глосов е, че в екоминистерството още нямат пълна яснота какво и как трябва да се направи. От ведомството съобщиха, че окончателните варианти на стратегията и наредбата ще бъдат предоставени за обществено обсъждане до средата на януари. **П**

▶ Само Столичната община и 27 частни фирми преработват строителни отпадъци

Какво се случва с тях

Строителните отпадъци се съхраняват на 170 депа в страната. От тях обаче само 27 са регионални и имат съответните комплексни разрешителни и отговарят на евроизискванията. Останалите 131 сметища за битови отпадъци и 12 за строителни не отговарят на изискванията и трябва да бъдат закрити до края на 2013 г. Част от боклуците, които се полу-

Пътните фирми използват и стар асфалт

Почти всички пътностроителни фирми използват и стар асфалт при ремонта и изграждането на пътища. Занапред фирмите, които събарят сгради, най-вероятно ще приспадат сума, която ще се определя от приходите, които те ще имат от продажбата на рециклирания отпадък. Дали и как точно ще става това, както и какъв рециклиран отпадък къде може да се използва, ще бъде записано в наредбата за управление на отпадъците от строител-

Иван Бойков,
изпълнителен директор на Камарата на строителите в България

„Бъдещето е на повторното влагане на материалите

ството и от разрушаването на сгради.

Бъдещето е на повторното влагане на

материалите. Даже трябва 80% от използваните материали в строителството да са рециклирани, както е по света.

По темата за рециклирането на строителните отпадъци и повторното им използване работим в Камарата на строителите от една година. Даже организирахме посещение на наши експерти и на колеги от Министерството на околната среда и водите в Германия, за да изучим техния опит. **П**

Боклукът се влага само в банкетите

Рециклирани строителни отпадъци се използват много рядко в пътното строителство. Това показва опитът ни като фирма, която се занимава със строителен надзор. В България фрезован асфалт (изрязан и натрошен от съществуващ път в ремонт - бел. ред.) се използва за заздравяване на пътните банкети на по-ниските класове пътища. Това приложение обаче излиза скъпо. У нас строителни отпадъци се използват и за насипи. Земната маса, която е изкопана при изграждането на пъти-

Инж. Валентин Зарев,
изп. директор на „Пътинвест инженеринг“

„Използването на рециклирани материали да се прави върху опитни участъци

ща и сгради, се използва за рекултивация на местата, където са били временните пътища, или на депа.

В чужбина в асфалтобетоните смесители се

слага стар асфалт, добавка и битум и така се получава нов асфалт, който се слага в основите на пътищата.

В България обаче няма подходящи машини за това, трябва да се променят техническите спецификации за изграждането на пътища, като използването на рециклирани материали да се прави върху опитни участъци. Според мен има бъдеще в използването на рециклирани строителни материали, но трябва да се научим как точно да го правим. **П**

Още са в зоната на здрача

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

България изостава с 20 години в сравнение със Западна Европа

Австрия, Германия и Холандия са пионерите при оползотворяването на строителни материали

България изостава с 20 години в сравнение с държавите от Западна Европа по отношение на рециклирането на строителни отпадъци. Още през 90-те години на миналия век е започнало оформянето на законови изисквания в тази област. Пионерите са Австрия, Германия и Холандия.

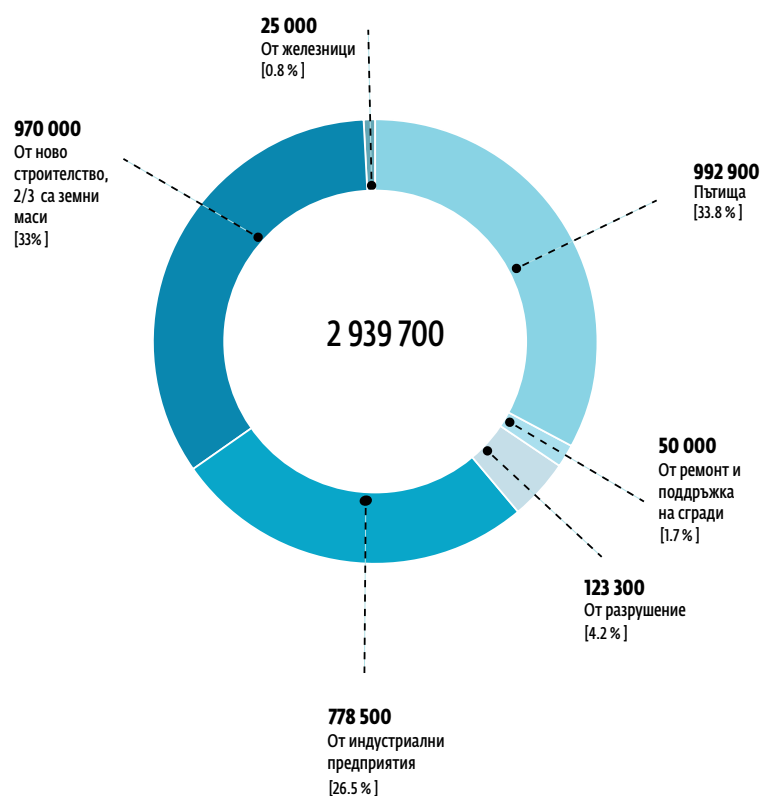
В Германия годишно се

генерират около 73 млн. тона строителни отпадъци. Две трети от тях се рециклират до строителни материали. Интересното е, че в Германия строителната индустрия поема доброволен ангажимент през 1996 г. за намаляване наполовина на депонираните строителни отпадъци. Те си поставят цели 70% рециклиране и оползотворяване на база количествата през 1995 г. Целите са постигнати, като някои експерти дори смятат, че методите за отчетност не са били достатъчно ефективни и е постигнат

дори по-висок процент на рециклиране. Тази инициатива на строителния бизнес продължава и към момента, но експертното мнение е, че при поставяне на високи цели е необходимо те да бъдат поставени като законово изискване.

В Холандия повторната употреба на строителни материали през 1990 г. е между 70 и 75%. Изчислено е, че рециклирането през последните години е почти 95%. Дори в Полша се оползотворяват около 70% от генерираните строителни отпадъци. **П**

Видове и количества строителни отпадъци (вкл. земни маси) за 2009 г., в ТОНОВЕ

Източник: МО

Една община и 27 фирми преработват сметта от строежите

В София са рециклирани 54 000 т смет, получени при изграждането на сгради и ремонти

Над 50 фирми разрушават сгради в страната, като 27 от тях разполагат с инсталации за натрошаване и пресяване на строителни отпадъци. От общините само Столичната община преработва боклуците, които се получават при строителството и ремонтите. „Две други общини са на етап проучване и възлагане на строителството на инсталации за предварително третиране на строителни отпадъци, образувани на тяхна територия. На други места предварително третиране се прилага единствено при разрушаването на сгради от частни фирми”, обясниха от екоминистерството.

Незаконно

27-те фирми, които натрошават и пресяват строителни отпадъци, като дейността им е регламентирана в Закона за устройство на територията, нямат необходимите разрешения за това по Закона за управление на отпадъците, признаха от ведомството на Нона Караджова.

Технологията в София

Столичната община е

единствената, която има инсталации за преработка на строителни отпадъци на депото във Враждебна. То съществува от 1996 г., но реално оползотворяване на отпадъци от строителството има от септември 2008 г. Там кметството има 2 инсталации. Едната е за предварително третиране - сортиране, натрошаване и пресяване на минерални строителни отпадъци. Тя се използва за получаване на два вида рециклиран бетон, които се реализират на пазара. Втората инсталация отделя хартията, пластмасата, дървото, различни фолийни опаковки и други леки материали от строителните отпадъци. Това става чрез пресяване, въздушна сепарация и ръчно сортиране. После тези отпадъци се смилат, за да се намали обемът им, преди да бъдат депонирани.

И... резултатите за 2010 г.

„До края на ноември тази година на депото за строителни отпадъци в района на квартал „Враждебна” са рециклирани приблизително 54 хил. т отпадъци. От тях около 22 хил. т са бетонни фракции, 117 т - метали, 5 т - хартия, и 27 т - найлонови фолиа”, съобщи за в. „Пари” шефът на дирекция „Отпадъци” в столичното кметство Петър Трайков.

„Количеството на оползотворените отпадъци нараства с приблизително 2000-3000 т годишно”, обясни Трайков. Оползотворяват се бетон, асфалт, пластмаси, хартия, метали и дърво. По думите на Трайков на депото отпадъци изхвърлят предимно частни фирми. Те заплащат такса, която е различна за чистите и за смесените отпадъци. Най-скъпо е изхвърлянето на стъклена вата - 4 лв. на тон. По 3.60 лв. на тон се плаща за смесени строителни отпадъци, по 1.80 лв. на тон дават за сортирани боклуци, а за земни маси таксата е 1.10 лв. за кубик. Всички цени са без включен ДДС. „Рециклираните материали се изкупуват от строителни фирми, работещи в сферата на пътностроителните и инфраструктурните работи”, обясни Петър Трайков. **П**

► Такси* за изхвърляне на отпадъци на депото във Враждебна

Земни маси	1.10 лв./куб. м
Сортирани	1.80 лв./тон
Смесени строителни	3.60 лв./тон
Стъклена вата	4.00 лв./тон

*Цените са без ДДС.
Източник: Столична община

СДС иска оставката на Цветанов заради случая в Горна Оряховица

Заключението на съдебномедицинската експертиза е, че недоносеното дете е родено мъртво

Синята коалиция ще поиска оставката на министъра на вътрешните работи Цветан Цветанов заради случая с бебето на 17-годишната ученичка от Горна Оряховица. Това съобщи пред в. "Пари" д-р Ваньо Шарков от СДС. Вчера стана ясно, че съдебномедицинската експертиза от аутопсията на бебето е показала, че то е било родено мъртво. Петимата лекари, които са участвали в нея, са категорични, че не лекарска грешка е предизвикала смъртта на недоносеното бебе. Майката е родила преждевременно поради инфекция, заключават специалистите.

Цветанов и СРС-тата

След разгласяването на случая в медиите вътрешният министър прочете в парламента разговор между лекарите от болницата в Горна Оряховица, записан от специални разузнавателни средства. Според Цветанов той доказвал, че медиците умишлено са умъртвили бебето.

"Спестена е част от информацията от СРС-тата", пък каза за в. "Пари" председателят на Българския лекарски съюз д-р Цветан Райчинов. Той обаче не се ангажира с коментар за причините за това. Съсловната организация застана твърдо зад лекарите от болницата в Горна Оряховица още в началото на скандалната история. Същото направиха и депутатите лекари от опозицията.

Защо се бави експертизата

"Министър Цветанов определено трябва да понесе своята политическа отговорност за това, че си позволи от трибуната на Народното събрание да раздава присъди, преди да е приключило разследването срещу лекарите от болница-

▶ Цветан Цветанов се усъмни в експертизата, защото противоречала на данните от СРС-тата и свидетелските показания

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

та в Горна Оряховица", каза Шарков.

От Синята коалиция поискаха още вътрешният министър да се яви на изслушване в парламента и да обясни как са се получили тези разминавания между информацията от подслушвателните устройства и медицинската експертиза. Те поискаха той лично да прочете пред депутатите заключенията на лекарите, участвали в изследването.

"Експертизата се бави необяснимо дълго - вече 18 дни", казва съпредседателят на Синята коалиция Иван Костов. Според него това било показателно как

здравни органи може да бъдат парализирани, за да не се навреди на Цветан Цветанов. "Информацията се задържа умишлено, за да може да бъде "прокарана" незабелязано през коледните празници", смята още Костов.

Атаката на опозицията

Към апела на сините се присъединиха и депутатите от Коалиция за България и от ДПС. "Най-голяма заблуда беше прочитането на СРС-тата. Цветанов е длъжен да се извини на хората, работещи в системата на здравеопазването, и на бъл-

гарското общество", заяви от трибуната в парламента Ангел Найденов от БСП.

Зам.-председателят на ДПС Лютви Местан пък каза, че с разгласяването на информацията от разузнавателните средства се е целяло да се създаде алиби. "Не протестирайте срещу използването на СРС-та, това е изключително необходимо", било посланието на Цветанов, каза още Местан.

И докато в парламента се водиха бурни дебати по темата, вътрешният министър беше на посещение в Стара Загора. Там той заяви, че свидетелските показания,

” От експертизата излизат много въпросителни, които ще бъдат задавани допълнително, за да се стигне до истината

Цветан Цветанов, министър на вътрешните работи

събрани от разследването, потвърждавали цялата хронология на разговорите между лекарите. "В момента от тази експертиза излизат много въпросителни, които, предполагам, ще бъдат задавани допълнително, за да се стигне до истина-

” С разгласяването на информацията от разузнавателните средства се е целяло да се създаде алиби

Лютви Местан, зам.-председател на ДПС

та", коментира вътрешният министър. Той помоли обществото да не си прави заключения, че е искал да произнася присъди.

Експертизата трябва да стане публично достояние до два дни.

Елена Петкова

Цитираните СРС-та са извадени от контекста

Имаме сведения, че умишлено е спестена част от информацията, изнесена от СРС-тата. Беше оповестена само една част от разговора на лекарите в болницата в Горна Оряховица, която е била извадена от контекста. Само министър Цветанов обаче може да даде отговор на въпросите защо го е направил, каква е причината и кой има интерес от това.

Д-р Цветан Райчинов, председател на Българския лекарски съюз

” Някой определено трябва да понесе своята отговорност за случилото се

Все пак ние изчакаме да видим медицинската експертиза, преди да изкажем окончателното си становище. След като видим експертизата, която по предварителна информация доказва нашите твърдения от самото начало, че лекарите от болницата в Горна Оряховица са невинни, тогава ще излезем със заключение.

Ще съберем нашите структури, ще дадем пресконференция или ще изпратим нашето становище до медиите.

Аз мисля, че някой определено трябва да понесе своята отговорност за случилото се. Не може така с лека ръка лекари да бъдат обвинявани в убийство и в престъпване на задълженията им.

НАЦИОНАЛЕН ТЕЛЕФОН ЗА ЗАВЕКИ
0 7001 7001
НА ЦЕНАТА НА ЕДЕН ГРАДСКИ ПОЗВОЛ

6000 НАСЕЛЕНИ МЕСТА
ВСИЧКИ КУРИЕРСКИ УСЛУГИ
ДО ВСЯКА ТОЧКА НА БЪЛГАРИЯ

НА ЕДНАКВО
НИСКА ЦЕНА

SPED-IT
EXPRESS DELIVERY SERVICES
РЕЧЕНО. СТОРНО.

Брюксел одобри парите за магистрала „Тракия“

България ще получи 400 млн. лв. безвъзмездна европодкрепа

Европейската комисия е одобрила т. нар. апликационна форма на автомагистрала „Тракия“, с което проектът ще получи безвъзмездно финансиране по Оперативна програма „Транспорт“. Става въпрос за общо 500 млн. лв., от които 400 млн. лв. са европейски средства, а останалите са национално съфинансирани, съобщи премиерът Бойко Борисов.

Крайният резултат

В последните месеци имаше съмнения дали финансирането ще бъде одобрено заради информацията, че Брюксел връща на правителството въпроси по проекта, а самото одобрение се забави повече от стандартния срок. Появи се и информация, че Европейската комисия иска Агенция „Пътна инфраструктура“ да бъде закрыта - отречено от управляващите. В същото време към строителното министерство беше създадено звено, което да координира няколко магистрала, сред които и „Тракия“. Заедно с това преди дни бяха оповестени данни от одитен доклад, според който някои дейности по магистралата са незаконни. Ако апликационната форма не беше одобрена, щеше да се наложи държавата да извади парите от бюджета. „Ако трябва да формулирам това, което сме получили, има само една дума - доверие. На практика ЕК, нашите европейски партньори ни дават да управляваме 400 млн. лв. пари на европейските данъкоплатци“, коментира Борисов.

2012

► година трябва да бъде завършена магистралата от София до Бургас

► **Регионалният министър Росен Плевнелиев (в средата) определи одобрената апликационна форма като колелен подарък за всички българи**

СНИМКИ ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

” Тази магистрала „Тракия“ няма да я занеса у нас в двора в Баня, а ще остане за поколенията

Бойко Борисов,
министър-председател

Помощ за съфинансирането

За съфинансирането на магистралата правителството има три споразумения за заем, съобщи още Борисов. Те са с Европейската инвестиционна банка, Световната банка и Европейската банка за възстановяване и развитие. В средата на януари в България ще пристигнат експерти от ЕИБ, за да бъдат обсъдени параметрите по съфинансирането, тъй като тази банка ще поеме по-голямата част от него.

Магистралата от София до Бургас трябва да бъде завършена през 2012 г. При първата копка на лот 3 през лятото Бойко Борисов постави срок за откриване 1 юли, или два месеца порано от планираното.

Филипа Радонова

Европари ЕК одобри програмите за сътрудничество с Гърция и Турция

► Европейската комисия даде положителна оценка за Програмата за трансгранично сътрудничество на България с Македония и Турция, съобщи регионалното министерство. С това се дава подкрепа на потенциални бенефициенти от областите Бургас, Хасково, Ямбол, както и Кюстендил и Благоевград.

► Общата стойност на Програмата за трансгранично сътрудничество България - Македония за периода 2007-2011 г. е 14.2 млн. EUR, а по програмата България - Турция за същия период - 21.7 млн. EUR.

► По програмата между България и Македония са подадени 93 проекта с обща стойност 14.8 млн. EUR. За финансиране по програмата между България и Турция кандидатстват 111 проекта с обща стойност 24.8 млн. EUR.

250

► млн. EUR безвъзмездна помощ ще получи страната за строежа на „Тракия“

Въпреки заплахите Първанов подписа социалния кодекс

Президентът смята, че след отпадането на точковата система тя може да бъде възстановена отново

След като преди пет дни президентът Георги Първанов заплаши, че ще наложи вето на Кодекса за социално осигуряване, във вторник президентството съобщи, че той все пак е издал указ за закона.

Въпреки многобройните проблеми, които той поражда, това е необходим компромис, за да не се засегнат някои категории граждани, се казва в становището.

Национализацията

В съобщението са изброени редица критики към закона, като според президента много от „нововъведенията“ в него ще имат сериозно отражение върху социалното

положение на българите. Той определя като проблем прехвърлянето на 100 млн. лв. от професионалните пенсионни фондове към НОИ. Това ще доведе до недоверие не само към пенсионната система, но и към законността и инвестиционния климат в страната, смята Първанов.

Точковата система

Президентът критикува и отпадането на точковата сис-

тема, заради която първоначално имаше намерение да върне социалния кодекс на парламента. Според него през следващата година може да се предприемат действия тя да бъде възстановена. Първанов посочва, че в закона има и противоречия с конституцията и е на мнение, че все пак спорните текстове може да бъдат атакувани пред Конституционния съд.

Филипа Радонова

► Георги Първанов

Интервю: д-р Илко Семерджиев, министър на здравеопазването в правителството на ОДС през 1999-2001 г., създател на

ГЕРБ връща назад здравния

Здравеопазването може да се превърне в арена на политически битки

► **Д-р Семерджиев, концепцията за по-добро здравеопазване на министерството предвижда засилване на ролята на гържавата в здравеопазването. Това ли е правилната политика според вас?**

- От гледна точка на демократичното и рационално развитие на България това е връщане назад. Всички помним, че такава система съществуваше у нас по времето на комунизма, но тя фалира през 1996 г. Несъстоятелността на държавния здравен модел в една пазарна икономика с над 80% частна собственост, каквато имаме в България, тепърва ще създава тежки проблеми на хората и на здравните професионалисти. Много е примамливо да се пропагандира държавно здравеопазване, защото то априори се свързва с концепцията за безплатност. Но илюзиите, че въобще съществува нещо безплатно, както и илюзиите, че държавата е по-умна от нас и по-добре знае какво е добро за нас, са един от ефективните методи за поддържане на безотговорно общество и робска психика, която се управлява лесно, но не води до добри резултати в дългосрочен план.

► **Концепцията въвежда ново понятие - "регулирана конкуренция". Какъв ще е ефектът от тази мярка?**

- Не разбирам как може да се планира въвеждането на нещо "ново", което е факт отпреди 10 години. Здравното осигуряване и включването на лечебните заведения в стопанския оборот чрез регистрация по Търговския закон са пример за регулирана чрез закон конкуренция. А това, което се прави днес, не е въвеждане на регулирана конкуренция, а дефинитивно връщане на командно-административното държавно здравеопазване. Най-ярките примери в това отношение са одържавяването и политизирането на НЗОК, унищожаването на договорното начало в лечебното здравеопазване, национализирането на над 1.5 млрд. лв. здравни вноски в полза на държавния бюджет, въвеждането на делегирани бюджети за финансиране на болниците и т.н. Всички тези нововъведения, на които станали свидетели през последната година, вече дадоха своите отрицателни резултати и е напълно неразбираемо упорството на здравното министерство

да продължава да ни връща назад.

► **Възможна ли е свободната конкуренция в здравеопазването?**

- Да, но само в областта на изцяло частния сектор - там, където са директните плащания и селекцията на риск, дори в САЩ не си го позволяват на системно ниво. Ето защо е създаден здравноосигурителният модел, който е основан на конкуренция, регулирана чрез законови правила. Той обаче не изключва свободната конкуренция, доколкото тя е свободен избор на купувача и на доставчика на услугите.

► **Статутът на гържавните болници също се предвижда да се промени - от търговски дружества те трябва да станат публични. Това ще спомогне ли за подобряване на управлението им?**

- Останах много изненадан, когато видях в т.нар. концепция, че статутът на държавните болници ще стане отново публичен, както във времето на комунизма - това означава, че те ще бъдат второстепенен разпоредител с бюджетни средства и ще трябва да централизират своите приходи в министерството, откъдето ще се прави преразпределение според приумиците на администрацията. Ако това наистина се случи, мога да прогнозирам, че разгромът на здравеопазването ще бъде пълен. Нито управлението ще се подобри, нито резултатите - напротив, в държавните болници ще се възцарят незаинтересоваността, непрофесионализъмът и тоталната корупция, а кадрните лекари ще избягат от България.

► **Трябва ли НЗОК да остане монополист в здравното осигуряване?**

- Категорично не. НЗОК трябва да бъде подложена на конкуренция, ако искаме тя да подобри практиките си и да се обърне към осигурените и пациентите, които дават парите, а не към политиците, които днес са извели ролята на добрия самарянин, който с нашите пари ни "дава" здравеопазване, чрез назначаване на политическите си привърженици на ръководни позиции в институцията. Препоръчвам на управляващите да се запознаят със здравната реформа на Холандия, където бе въведено заместващо здравно осигуряване и само за 5

години здравеопазването там излезе на първо място в света.

► **Кои са условията, които биха благоприятствали развитието на втория стълб на здравното осигуряване?**

- През 2008 г. здравната вноска беше увеличена с допълнителни 2%, за да може да се въведе със събраните пари т.нар. втори стълб, но вместо това видяхме как тези пари бяха национализирани. Това означава, че вече са ликвидирани всички възможности, които биха могли да помогнат за осъществяването на това намерение. Впрочем то беше заявено и стартирано от тройната коалиция, която в този смисъл се оказа поддясна от ГЕРБ.

► **От януари 2011 г. НЗОК ще започне да изплаща и скъпоструващите лекарства, които досега бяха прерогатив на здравното министерство. В същото време от бюджета ѝ се отнемат 340 млн. лв. в полза на министерството. Къде е логиката?**

- Няма логика, това е по-редният слаб ход, който ще доведе до нови проблеми, без да реши нито един стар. Той е уникален в световен мащаб - за съжаление с отрицателен знак. Много съм любопитен какво ще прави министерството, когато се окаже, че през следващата година при близо 2 млн. неосигурени граждани и съответно несъбрани приходи НЗОК започне да бави трансферите към министерството така, както го правеше тази година с лечебните заведения? Също съм любопитен какво решение ще вземе управителят на НЗОК какво да изплати най-напред - парите на болниците или на министерството. Управителят на НЗОК се превръща в човек, който само с едномесечно спиране на трансфера към министерството може едноактно да сваля здравния министър от поста му и да блокира дейността на ведомството. Създават се предпоставки за предизвикване на политически кризи с непредвидим изход и някой спокойно може да се възползва от тях, особено в предизборна обстановка. ГЕРБ създава условия здравният сектор да се превърне в арена на политически битки.

► **Правилен ли е ходът на министерството да намали средствата за спешна помощ за сметка**

на общопрактикуващите лекари? Какъв ще е ефектът върху пациента?

- Това е унищожителен ход и го казвам с ясното съзнание, че терминологията ми е силна, но не мога да не предупредя, че последиците ще бъдат много тежки и ще се измерват в инвалидност и човешки живот. Пропуска се фактът, че неотложната помощ, която следва да оказват джипитата, и спешната помощ не са взаимозаменяеми и не може да се компенсират нито взаимно, нито поотделно. Това са две съвършено различни неща

и който ги смесва ще жъне горчиви плодове.

► **Къде сбъркахме с клиничните пътеки?**

- Много съм впечатлен от напъните на всякакви, неангажирани с управление на болничното здравеопазване хора, да обявяват клиничните пътеки за грешка, да дават оценки за нещо, което не разбират и за което са чели само по вестниците. Въсъщност това е най-модерният подход към болничното финансиране, който, ако се приложи коректно, позволява да се управляват

едновременно паричен поток, статистика и качество на медицинската дейност. Само че ценообразуването трябва да се направи от всяка болница поотделно и по пазарен път, а не административно от НЗОК или финансовото министерство. Вместо да се доработи нещо, което вече 10 години в една или друга степен успешно изпълнява предназначението си, сега се тръгва към един еволюционно стар и безперспективен модел, който няма да промени резултатите, защото ще е под управлението на админи-

НЗОК

сектор

” За съжаление комунизмът очевидно е заседнал в нечни глави, така че последиците от него ще ни тормозят още дълго време

” Управителят на НЗОК се превръща в човек, който само с едномесечно спиране на трансфера към министерството може едноактно да сваля здравния министър от поста му

Визитка Кой е д-р Илко Семерджиев

► Завършил е стоматология в Медицинската академия в София. През 1993 г. е назначен за зам.-министър на здравеопазването в правителството на Любен Берков, но скоро подава оставка поради несъгласие с водената здравна политика. През 1997 г. отново заема този пост, но в правителството на Стефан Софиянски. Бил е зам.-министър на здравеопазването и в кабинета на Иван Костов (1997-1998).

► Д-р Семерджиев е създател и първи директор на Националната здравноосигурителна каса в България (1999). В периода 1999-2001 г. е министър на здравеопазването, отново в правителството на Костов. В момента е председател на Международния институт по здравеопазване и здравно осигуряване.

страцията, а не на пазара. Това означава да плащаме на някого за продукт, който не е адаптиран към спецификите на българската действителност. Освен това, ако въобще се стигне до въвеждане на диагностично свързани групи, ще трябва допълнително да се прилага и система за управление на качеството, което ще удвои бюрократията и усилията на болниците. Най-много ме впечатлява обаче склонността на администрацията да не осъзнава какво прави и после да се изненадва от резултата - давам пример

- министърът обявява на всеослушание клиничните пътеки за грешка, без да е осъзнал, че болниците вече една година не се финансират чрез тях, а посредством “делегиран бюджет” и откакто това е факт, болничната помощ се е влошила драстично, корупцията избуя, а лекарите протестират и стачкуват. Това е равносилно да се сърдиш на гуцера, че е по-дълъг, отколкото зелен. Но, както се казва, нищо в здравеопазването вече не може да ме учуди.

Елена Петкова

Хеликоптерната акция на НАП имала “дисциплиниращ” ефект за 11 млн. лв.

Неколкократно са се увеличили исканията за въвеждане в експлоатация на сгради след проверките на данъчните и община София

За последните два месеца около 150 луксозни имота, които са се водили като фирмени, вече са продадени или прехвърлени на физически лица, а остойностният ефект от тези корекции е малко под 11 млн. лв. Това съобщи изпълнителният директор на Националната агенция за приходите (НАП) Красимир Стефанов.

Отделно от това шумът от данъчните и общинските проверки на имотите е накарал голям брой хора да приведат документацията на имотите си в изряден вид и да си набавят липсващите документи.

Проверките на Столичната община са открили и около 4 млн. лв. недеklarирани данъци и неплатени такси само в един столичен район - “Витоша”.

Дисциплиниращ ефект

По думите на Красимир Стефанов всичко това са резултатите от проверката на законността на имотите, чието начало бе поставено с хеликоптерната акция на НАП.

“Не може да се очаква за два месеца да се изчистят проблеми, трупуни от 20 години. Но според мен най-важният ефект е дисциплинирането на обществото, защото в последните години беше особено модерно да измамиш държавата”, коментира още той.

400 са луксозните имоти в цялата страна, които НАП е

Казус Премиерът ще решава за язовир “Искър”

► Продължават съвместните проверки на ДНСК и Столичната община на незаконното строителство в чашката на язовир “Искър”, каза главният архитект на София Петър Диков.

► По думите му правилата са били нарушавани в продължение на десетилетия от общински и държавни ведомства, за да се стигне до застрояването на чашката на язовира. Някои от случаите може да бъдат решени само със съд, каза Диков.

► Резултатите ще бъдат прегадени директно на премиера Бойко Борисов, тъй като сред виновниците са и държавни структури.

набелязала в акцията. За 200 от тях вече текат проверки. Ако те покажат и нарушаване на закони, резултатите ще бъдат предоставени на прокуратурата.

Скоростно узаконяване

В последните два месеца в дирекция “Контрол по строителството” (ДКС) към Столичната община са постъпили 1200 искания за въвеждане в експлоатация на сгради. Това е неколкократно повече в сравнение с обичайните стойности. “За сравнение за предходните 4 месеца общо имаме подадени 380 искания”, обясни Влади Калинов от ДКС. Според него това показва, че хората, които знаят, че са нередовни по някаква причина,

► Снимките от хеликоптера не са замислени като доказателство в прокуратурата, каза Красимир Стефанов. Идеята била данъчните да добият ясна идея за имотите на множество негостеприимни места - такива с частни пътища, охрана, огради и т.н. СНИМКА БОБИТОШЕВ

са се стреснали и бързат да премахнат нередностите. Главният архитект на София Петър Диков съобщава, че в момента вървят проверки за законността на сградите в 4 столични региона. Само в един от тях - “Витоша”, са открити несъбрани и недеklarирани данъци и такси на стойност 4 млн. лв. Всички региони на София ще бъдат проверени поетапно, каза Диков.

Незаконни ползватели на комунални услуги

ОТ ДКС са изпратили молби за проверки на 1800

имота до “Софийска вода” и ЧЕЗ. Оказало се, че поне 900 от тях са клиенти на ЧЕЗ, макар че не са узаконени имоти. Голям брой нарушения отчитат и от “Софийска вода”.

Представителите на двете дружества обясниха, че голям брой от проблемите идват от имоти, които получават партидни номера за строителни нужди. По този начин те ползват с години ток и вода, без да узаконяват сградата. Дружествата нямали законови механизми да прекратят услугата, защото клиентите дори могат да ги осъдят. □

Промените в съдебната власт се отлагат за следващата година

Специализираният съд ще гледа дела само срещу организираната престъпност

Народните представители отложиха гласуването на промените в ключовия Закон за съдебната власт и в Наказателно-процесуалния кодекс и те най-вероятно ще станат факт догодина, въпреки че парламентът бързаше да приеме текстовете преди ваканцията на депутатите, която започва в четвъртък.

Гласуването се отложи по предложение на зам.-председателя на Народното събрание от ГЕРБ Анастас Анастасов. Според него с промяната на текстовете в проектозакона на второ четене в понеделник са се получили противоречия в самата концепция на законо-

проекта и той не може да бъде разглеждан по-нататък.

С предистория

Всъщност истинската причина за отлагането са различията по съдебната реформа между правосъдния министър Маргарита Попова и депутати от ГЕРБ в правната комисия, сред

които и самият Анастасов. Комисията наскоро отхвърли сериозна част от идеите на Попова за промени в закона.

С подкрепата на председателя на правната комисия Искра Фигосова от ГЕРБ някои от идеите на Попова все пак бяха приети от парламента в

понеделник. Във вторник обаче Анастас Анастасов предложи проектът да се отложи, за да се изчистят противоречията.

Ще има специализиран съд

На заседанието в понеделник депутатите все пак окончателно одобриха създаването на специализирания съд, но той няма да бъде такъв, какъвто бе замислен изначално.

Съдът ще се занимава с делата само срещу организираната престъпност, но не и срещу настоящи и бивши членове на правителството, депутати, магистрати и други лица от властта, както бе замислено в началото. Той трябва да започне да работи от първи май догодина. В него ще работят специализирани следователи, прокурори и съдии.

► Искра Фигосова и Маргарита Попова (вдясно)

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Ани Когжаиванова

Брюксел обвини летищните власти за отлагането на полети

Жп транспортът в Европа също пострада от лошото време и пренасочването на пътниците от самолети към влакове

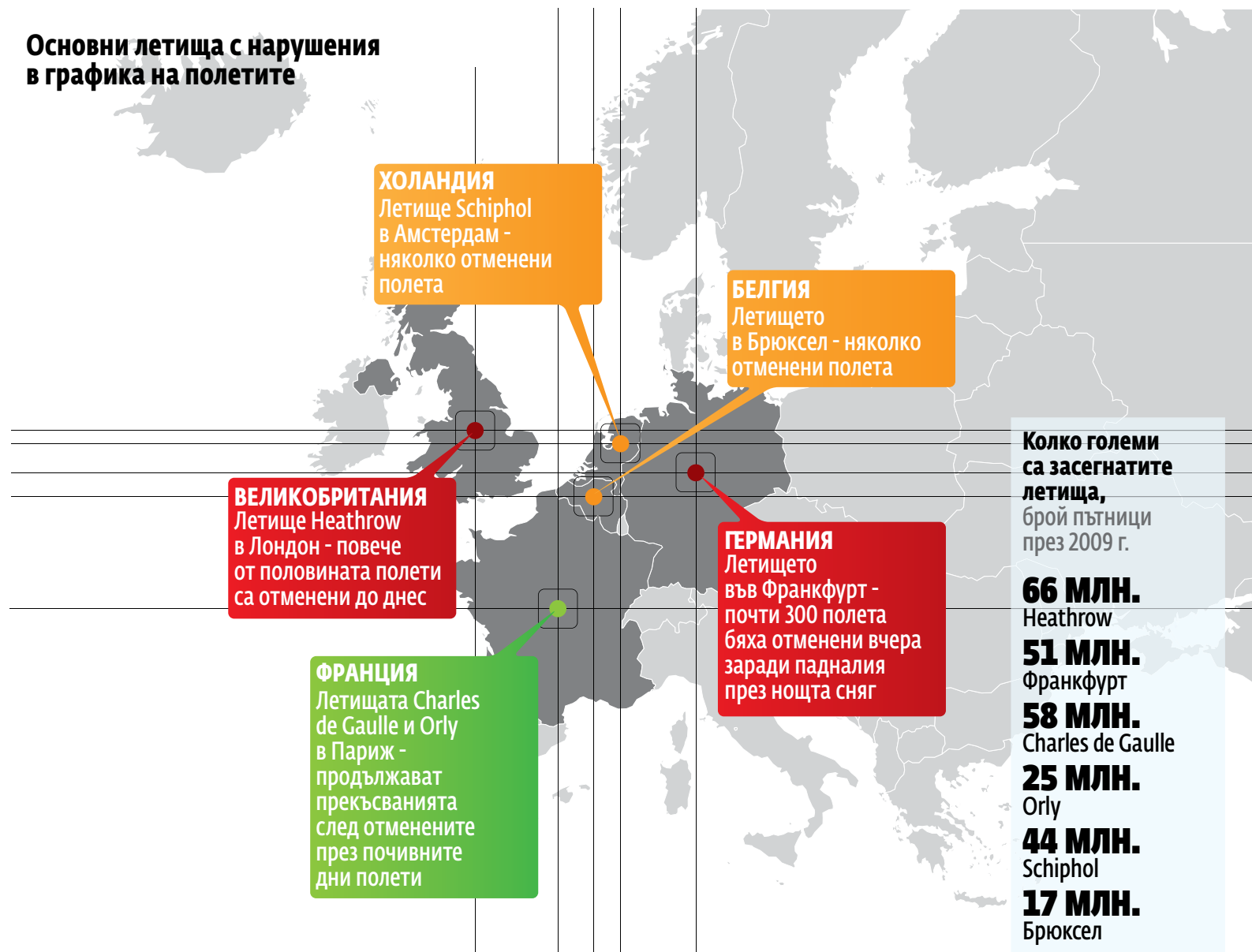
Хиляди души прекараха нощта по летищата в нощта срещу вторник заради отлагане на полетите, след като падналите снегове нарушиха въздушния трафик в Европа. През последните няколко дни бяха отменени стотици полети, а на много места тежката ситуация продължи и вчера. Междувременно Брюксел обвини летищните власти, че не са успели да се справят със ситуацията.

„Слабо звено“

Еврокомисарят по транспорта Сийм Калас настоя летищата да започнат по-сериозно да си планират полетите. Според него е крайно време аеропортовете в Западна Европа да вземат пример от тези в Северна Европа. „През последните дни все повече ме притесняват проблемите, свързани с наличната инфраструктура за авиокомпаниите - летищата и наземното обслужване, в този тежък период на снеговалеж“, каза еврокомисарят в свое изявление. Според него това е „слабото звено“ във веригата, което води до сериозни прекъсвания на трафика при проблемни условия. Еврокомисарят смята да се срещне с летищните власти в Европа, за да обсъдят как може да се избегнат подобни проблеми в бъдеще.

Според летищните оператори основният проблем се дължи на голямото количество сняг, който падна в събота и който на места

Основни летища с нарушения в графика на полетите

Колко големи са засегнатите летища, брой пътници през 2009 г.

- 66 МЛН.** Heathrow
- 51 МЛН.** Франкфурт
- 58 МЛН.** Charles de Gaulle
- 25 МЛН.** Orly
- 44 МЛН.** Schiphol
- 17 МЛН.** Брюксел

достигна близо 13 см. Това е довело до натрупване на сняг и лед около самолети-те по пистите.

По всички маршрути

Много летища в Европа продължиха да се борят със снега вчера. Аеропортът във Франкфурт остана затворен за около три часа, а близо 300 полета бяха отменени

заради неочаквания снеговалеж предната нощ. Властите в Париж пък съобщиха, че работят без прекъсване, за да разчистят натрупания през почивните дни сняг на летище Charles de Gaulle. На лондонското Heathrow повече от половината полети бяха отменени вчера, което доведе до нарушаване на връзките и към други стра-

ни, включително и до САЩ. Операторът на най-голямото летище в Европа съобщи, че очаква до четвъртък сутринта да се обслужват само една трета от полетите, тъй като работи само една от пистите. Министър-председателят Дейвид Камерън каза, че е предложил помощ от военните и до снощи трябваше да бъде разчистена още една

писта.

Освен летищата сериозно пострадаха и другите транспортни мрежи на континента. Много от влаковете на Eurostar от Лондон до Белгия и Франция бяха отменени. Пренасочването на пътниците от спрени полети към влаковете пък доведе до претоварване на жп транспорта в Германия.

Загуби

Загубите за авиопревозвачите тепърва ще се оценяват, но според анализатори снегът струва по 65 млн. GBP дневно на British Airways. От KLM-Air France пък съобщиха, че прекъсването на полетите през уикенда е струвало на компанията между 15 и 20 млн. EUR. **П**

Цветков: И авиокомпаниите, и летищата носят отговорност за пътниците

Според транспортния министър липсата на информация се дължи на променливата метеорологична обстановка

Не само авиокомпаниите, но и летищните власти трябва да се погрижат за пътниците, които стоят на софийското летище, понеже заради лошите атмосферни условия самолетите им не могат да излетят. Това коментира министърът на транспорта Александър Цветков.

Предстои проверка

По думите му Главна дирекция „Гражданска въздухо-

плавателна администрация“ ще направи проверки, за да установи дали „България Ер“ изпълнява задълженията си към пътниците и ако има нарушения, компанията може да бъде глобена. Министърът коментира, че всеки, който е недоволен от която и да е авиокомпания, трябва да се обърне към нея с искане за обезщетение или да подаде оплакване до ГВА.

Зависи от времето

На въпрос защо нискотарифните авиокомпаниии все пак успяват да кацат на летището за разлика от „България Ер“, Цветков коментира, че това не зависи от

самия превозвач. „Дават се разрешения за определени часови пояси, когато метеорологичната обстановка позволява, така че не може да се вини националният превозвач“, каза министърът. „Когато има извънредни метеорологични условия, е много трудно да се реагира, защото това е динамичен процес. Метеорологичната обстановка се наблюдава постоянно и когато е възможно да излетят самолети, веднага се дава разрешение за това“, каза министърът. По думите му липсата на достатъчно информация много често се дължи именно на променливите метеорологични условия. **П**

▶ Голямото количество сняг, който пагна в събота и на места достигна 13 см, затрупа самолетите по пистите

Резултат КТБ излезе на 73 млн. лв. печалба

Корпоративна търговска банка излезе на 73.8 млн. лв. печалба в края на ноември 2010 г. Това става ясно от отчета на финансовата институция, предста-

вен пред Българската фондова борса. В края на миналия месец приходите от лихви са за 108 млн. лв., а постъпленията от такси и комисиони са за 11.7 млн. лв. В средата на миналия месец стана ясно, че две компании от групата на италианския застраховател „Дженерали“ са купи-

ли близо 3% от капитала на банката в борсови операции за около 10 млн. лв. Банката пък обяви придобиването на значителен дял от фонда за земя „Агрофинанс“ АД СИЦ. Сделката отново е станала чрез покупко-продажба на акции през Българската фондова борса.

КОМПАНИИ И ПАЗАРИ

Празниците увеличиха онлайн покупките с 30%

За разлика от традиционните търговци онлайн магазините отчитат по-добри резултати от миналата година

Коледните подаръци все по-често се пазаруват онлайн, показва изследване на сайта за онлайн търговия aukto.bg. Онлайн аукционът отчита над 30% увеличение на оборотите, генерирани за първите две седмици на декември 2010 г., спрямо същия период на миналата година. Отново 30% е и ръстът на регистрациите на ден в партньорските сайтове на компанията спрямо декември 2009 г. „Онлайн покупките оказват позитивно влияние върху цялостната търговия в страната - докато продажбите офлайн се свиват, ние отбелязваме ръст от 30-50% на година“, заяви Спас Сливков, маркетинг мениджър на портала.

Най-търсените продукти

Дрехи, обувки и аксесоари са най-търсените стоки - те са близо половината от общия брой онлайн покупки, направени през ноември и първата половина на декември 2010 г. На второ място по процент онлайн покупки в коледния сезон се нареждат телефоните - средно около 20%, а компютрите - над 10%, показват данните на аукциона. Трите категории най-предпочитани стоки за пазаруване онлайн се запазват непроменени спрямо същия период на миналата година. В същото време най-бързо развиващата се категория за последната една година е „Техника“ (ТВ, аудио, камери и фотоапарати,

навигация, игрови конзоли, дребна и едра битова техника). Тази категория бележи ръст от 400% в обороти за последната 1 година и се нарежда на пето място. На четвърто място в коледния сезон се намира категория „Бижуерия и часовници“.

Потребителите

Сайтът е провел и допитване сред потребителите си относно причините, които ги карат да предпочитат онлайн пазаруването. Намирането на най-изгодните цени, спестяването на време и възможността за избор сред разнообразни продукти са сред най-често изтъкваните причини от потребителите да пазаруват от дома. Групата на купувачите жени сред тях се е увеличила с 5% за последната година, като това отразява цялостната тенденция на интернет потреблението в България, казват от aukto.

Все пак през последната година увеличението на мъжете продавачи е по-голямо. От онлайн аукциона обясняват това с нарастването на броя онлайн магазини и професионални търговци, които предлагат стоките си в него. От съществено значение при интернет търговията е и възможност за избор сред огромен брой артикули, често надвишаващи значително асортимента на офлайн магазините.

Размерът на пазара

Подобен ръст се наблюдава

и в повечето от останалите онлайн магазини, каза Петър Ванчев, управител на store.bg и председател на управителния съвет на Българската асоциация за електронна търговия. Трудно е обаче да се установи размерът на този пазар, както е трудно и изражението на процентното увеличение на оборотите да бъде превърнато в пари и стоки поради липсата на независим източник, който да изготвя обобщена информация и статистика за всички платформи за онлайн търговия в България. Все пак от aukto.bg се похвалиха също, че са най-големият онлайн магазин за предколедно пазаруване в България, позовавайки се на данни за посещаемостта на сайта, предоставени от анализаторите на интернет трафик Alexa.

Пламен Димитров

Мнение

Ръстът идва от постоянните клиенти

Ръстът от около 30% е нормален за коледния сезон, той се забелязва във всички онлайн магазини, включително в нашия. Трябва обаче да се отбележи, че потреблението в този тип магазини се промени. През кризата очаквахме хората да купуват по-евтини неща, но тази година забелязваме, че клиентите предпочи-

СНИМКА SHUTTERSTOCK

Петър Ванчев,
управител на store.bg

Хората
предпочитат
не по-евтините, а
по-практичните
покупки

тат не по-евтините, а по-практичните придобивки.

В този смисъл ръстът е главно в магазините, предлагащи продукти, които хората така и така биха купили и използват празниците като повод. Магазините за сувенири и неща без особено практическо приложение отбелязват спад.

Освен това продължителният ръст в оборотите идва главно от постоянните клиенти и той не зависи в толкова голяма степен от новите потребители. Новите клиенти са малко, тъй като хората не искат да рискуват например поръчката им да бъде забавена за след празниците. Така че ръстът идва от твърдата клиентела. ■

„Мостстрой“ остана без защита от кредиторите

Всички задължения към кредитори вече са изискуеми

Молбата за откриване на процедура по несъстоятелност, която „Мостстрой“ подаде на 6 октомври, е била отхвърлена от Софийския градски съд (СГС). Отказ е получен и за трите дъщерни дружества на компанията

- „Мостстрой-Пловдив“ АД, „Мостстрой-София“ АД и „Мостстрой-Велико Търново“ АД. Новината е потвърдена от съда, но без да бъде съобщено основанието за отхвърлянето.

Предистория

В началото на октомври публичното дружество обяви официално, че причината за търсенето на защита

от кредиторите са именно неплатежоспособността и свързана с нея дължността на дружеството. Срещу компанията, в която Васил Божков държи 22%, има образувани редица изпълнителни дела, по които има наложени запори, възбрани и описи на движимо имущество. „Мостстрой“ не е в състояние да плаща и кредит към Обединена

българска банка АД, чийто падеж е настъпил на 31 май тази година и всички суми по него са изискуеми. Съдлъжници по заема са трите посочени по-горе дъщерни фирми.

Загължения

Тежък удар компанията понесе още през август, когато „Интерлийз“ ЕАД прекрати сключените с

„Мостстрой“ договори за финансов лизинг на транспортни средства, като на лизинговото дружество са били предадени всички вещи. „Това доведе до невъзможност за осъществяване на дейността“, коментираха тогава от „Мостстрой“. Освен имуществен заповед на дружеството е издадена обезпечителна заповед, по която са наложени запори

на всички банкови сметки на дружеството.

Припомняме, че „Мостстрой“ е част от консорциума, който строи лот 4 от магистрала „Тракия“. На борсовата сесия вчера акциите на „Мостстрой“ АД поскъпнаха с 13.1% до 0.303 лв. за акция, с което пазарната капитализация на компанията достигна 1.7 млн. лв. ■

Идеята „Левски и ЦСКА на разсмя инвеститорите

Месец след като ЦСКА заяви плановете за листване на БФБ, вечният съперник също се запъти натам

Поизтънялото откъм емоции в последните години вечно дерби между „Левски“ и ЦСКА може отново да стане оспорвано много скоро. Не, че футболните клубове ще вдигнат много нивото си. Причината е друга. Представяте ли си как сини и червени фенове се тълпят на опашки в офисите на инвестиционни посредници, отварят сметки и търгуват накъсо с акциите на вечния враг с цел да ги сринат. Да бе, да, а един мармот завива шоколад, ще каже някой.

Тънка синя линия

Истината е, че сме все поблизо да видим подобна картинка. По време на годишното общо събрание на акционерите в „Левски“ президентът на клуба и основен инвеститор в дружеството Тодор Батков обявя, че футболният клуб ще се листва на борсата през 2011 г. „Ще търсим втори спонсор, за което имаме съгласието на „М-Тел“, а в края на годината ще качим 20% от акциите на клуба на борсата“, цитира Батков официалния сайт на клуба levski.bg. Според плановете на клуба от IPO в „Левски“ трябва да влязат поне 3 млн. лв.

В намеренията си да ударят борсовата камбана сините шефове обаче доста изостават от собствениците в ЦСКА. Тандемът босове в „Титан“ Димитър Борисов и Иво Иванов още в средата на ноември обявя, че ще качи акции на футболния клуб на борсата. В интервю за sport1.bg двамата обаче така и не постигат договореност за процента акции, които ще качат. Димитър Борисов иска да се листнат 51%, а Иво

Иванов държи да са 56%. Босовите в червено обаче не крият, че ще използват парите от евентуалната продажба на ценни книжа, за да покрият кредитите си.

Смях в залата и на стадиона

Всички тези напъни на футболните босове да направят клубовете си публични засега предизвикват само искрения смях на професионалните инвеститори. Причините? Футболният бизнес от години е възприеман за един от най-мътните. Затова лъскането на имиджа на футболните клубове само за няколко месеца е доста трудна задача. Отделно финансовото състояние на двата водещи отбора не е никак розово. Като се добави рискът, е доста трудно да се намери нормален стабилен инвеститор, който да разчита, че ще получи дивидент от вложението си.

„Модата за листване на футболни отбори отдавна е в историята и се е доказала като неефективна, а също и българският пазар трудно би поел подобна емисия“, твърди изпълнителният директор на „БенчМарк Асет Мениджмънт“ Петко Вълков.

„Предвид непрекъснатите скандали за корупция при съдиите, черно тото сред играчи и президенти на клубове и интригите на мениджъри, както и нестабилното финансово състояние на тимовете, изглежда, трудно би се намерил институционален инвеститор, който да се реши на подобно приключение“, твърди и Ивайло Пенев, портфолио мениджър на „Елана Фонд Мениджмънт“.

Сгрешен бизнес модел

В последните години футболът като бизнес все повече започна да губи почитатели. С раздуването на бюджетите, започнало от Англия и завлядяло цял свят, по-големи клубове от българските джуджета изпаднаха във финансов колапс. Портсмут, Дрезден, Дортмунд, Шефийлд и много други градове осъмнаха с отбори, изхвърлени от професионалния футбол заради дългове. Спасението идва с портфейлните инвеститори, готови да купуват голям пакет от акции. Но българските босове засега не виждат такава възможност. Може би в ЦСКА все пак съществува подобна хипотеза. Но този клуб от години е подхвърлян от един собственик на друг и премина през Илия Павлов, Васил Божков, Прамод Митал и Александър Томов, за да стигне до „босовите на боклука“ Борисов и Иванов. По времето на Томов в ЦСКА за първи път заговориха, че ще се листват, но само заговориха.

Управлението в „Левски“ изглежда по-стројно организирано. Затова и намеренията на сините за листване звучат по-достоверно.

И двата клуба обаче трябва да преодолеят проблема публичност. А когато се справят с него, ще дойдат и неспирните въпроси на потенциалните инвеститори за финансиране, бюджет, заплати, кредити, печалба, дивидент. Но пък борсата у нас в последно време е толкова умряла, че няма да се откаже от вливането на малко свежа кръв, че даже и от чисто емоционална гледна точка.

Мирослав Иванов

Футболните дружества не са нищо повече от трофейни акции

Подобни намерения се обявяват редовно през последните години, но все по някаква причина подобни листвания все още не са се случили. Действително веднага биха се намерили хора, които да твърдят, че модата за листване на футболни отбори отдавна е в историята и се е доказала като неефективна, а също и че българският пазар трудно би поел подобна емисия.

Вероятно ще са прави и онези, които ще твърдят, че листванията на

Петко Вълков, изпълнителен директор, „БенчМарк Асет Мениджмънт“

„Листванията на отбори имат смисъл само когато фрий флоутът е 100%, защото само тогава могат да бъдат привлечени спекуланти, които да залагат на сценарии за враждебни изкупувания

отбори имат смисъл само когато фрий флоутът е 100%, защото само това могат да бъдат привлечени спекуланти, които да залагат на сценарии за враждебни изкупувания. Вероятно няма да сгрешат и тези, които твърдят, че българските отбори не са същите като английските. Тук съществуват редица проблеми, които не са решени, като например тези с базите.

Трети биха отбелязали, че практиката е показала, че по отношение на

футболните отбори винаги съществува дисбаланс по отношение на борсовата стойност и фундаменталните реалности.

Четвърти ще посочат, че в крайна сметка акциите на футболните дружества не представляват нищо повече от един вид трофейни акции, при които не се търси доход, а единствено емоционална наслада. Засега това поставя феновете на отборите като единствените, които биха имали интерес към подобна емисия. ■

Цумат

„До края на 2011 г. ще качим 20% от акциите на клуба на борсата

Тодор Батков, президент на „Левски“

Основен
1948 Г.
Стадион
"БЪЛГАРСКА АРМИЯ"
Капацитет
22 015
Собственик
ДИМИТЪР БОРИСОВ И ИВО ИВАНОВ
Капитал
6.5 МЛН.ЛВ.
Внесен капитал
4.4 МЛН. ЛВ.
Приходи от продажби
2.7 МЛН. ЛВ.
Загуба
11 МЛН.ЛВ.

а борсата”

Модата на търгуваните на борсата отбори в Англия отмина

► Дербито между отборите на "Арсенал" и "Манчестър Юнайтед" вече няма как да се състои на лондонската борса

СНИМКА REUTERS

Основан
1914 Г.
Стадион
"ГЕОРГИ АСПАРУХОВ"

Капацитет
29 200

Собственик
ТОДОР БАТКОВ

Капитал
7.5 МЛН. ЛВ.

Привилегировани акции
2.5 МЛН. ЛВ.

Общи приходи
14 МЛН. ЛВ.

Загуба
4.35 МЛН. ЛВ.

Източник: levski.bg

С идването на новите собственици отборите от Албиона слизат от капиталовия пазар

Превръщането на българските футболни отбори в публични дружества е ново за нашата страна, но изоставането в този аспект от държави като Англия е с близо две десетилетия.

Отстъплението на „червените дяволи“

В едно от най-силните първенства в Европа, английското, „модата“ да се качват дружествата на борсата вече е отминала и дори тенденцията се е обърнала. През 2005 г. американското семейство Глейзър пое контрола на 97.3% от акциите на „Манчестър Юнайтед“ и дружеството веднага взе решение то да слезе от Лондонската фондова борса. Футболният отбор от Манчестър се радваше на

публичност почти 14 години, след като беше качен на борсата през 1991 г. Именно от борсата обаче започна поетапното придобиване на клуба, което беше прието изключително враждебно от феновете. През 2003 г. семейството купи 2.3% от клуба и с постепенни изкупувания се сдоби със 75% дялово участие, което им даде възможност да делистнат дружеството не позволявайки тази схема да проработи и при други.

Две години преди слизането на „Манчестър Юнайтед“ от борсата подобна съдба последва и друг именит тим - „Челси“. Търговия с книгата на лондонския отбор имаше от 1996 г. и с идването на руския милиардер Роман Абрамович през 2003 г. беше окончателно прекратена. Придобиването също беше извършено през борсата, където първоначално се изтъргуваха 50% от акциите

а впоследствие те станаха 75%, което е необходимият минимум за сваляне от търговия. Последният делистнат отбор от голямата шестика беше „Манчестър Сити“. Търговията с книгата на „гражданите“ започва през далечната 1995 г., но с идването на новия собственик шейх Мансур бин Зайед ал Нааян през 2007 г. беше сложен край на търговията.

Последните мохикани

Така от голямата шестика в Англия единствено „Арсенал“ и „Тотнъм“ продължават да се търгуват на борсата. Акциите на първия се търгуват изключително рядко, като последно търсене е имало вчера при цена от 2.5 GBP. При „Тотнъм“ също търговия почти няма, като за последно са се изтъргували 39.8 хил. акции при цена 6.75 GBP.

Георги Георгиев

„Левски“ води с малко в оценката за атрактивна инвестиция

Ако намеренията на „Левски“ се окажат успешна стъпка, тя вероятно бързо ще бъде последвана и от ЦСКА, където през годините по-често се говореше на тази тема. Като оставим настрана футболните качества на двата тима, нека видим колко атрактивни инвестиции са те. Дълги години ЦСКА се считаше за родния „евробоец“, взел скалповете на редица от най-титлуваните тимове в Европа. През последното десетилетие обаче „Левски“ се представя видимо по-добре от „червените“

Ивайло Пенеv,
портфолио мениджър „Елана
Фонд Мениджмънт“

” За спекулантите потенциалният широк интерес от дребните инвеститори е поле за търсене на бързи краткосрочни печалби

в европейските турнири. Приходите от телевизионни права и билети от международни срещи и плащания от УЕФА за участия в европейските турнири са едно от основните пера на приходите. По този показател, изглежда, „Левски“ има предимство.

Второто сериозно перо са трансферните приходи на тимове. Тук ЦСКА определено доминира, тъй като играчите на „червения“ клуб обикновено се реализират във водещите тимове от западноевропейските първенства, докато

тези на „сините“ намират утеха в турски тимове или в отбори от средата на таблицата в западноевропейските страни. По приходи от местни домакински мачове, продажба на клубни карти и телевизионни права, изглежда, силите са изравнени. Друго основно перо са приходите от генералните спонсори, където „Левски“ има дългогодишни отношения с най-големия мобилен оператор в страната „М-Тел“, което дава леко предимство на „сините“. В обобщение изглежда, че отборът на „Левски“ има

леко предимство.

Нека видим инвеститорската маса, на която биха се радвали „червените“ и „сините“ акции. Привържениците на тимове са огромна потенциална инвеститорска маса, която е много вероятно по една или друга причина да си купи акции в любимия отбор. За спекулантите потенциалният широк интерес от дребните инвеститори е поле за търсене на бързи краткосрочни печалби. Всичко това само по себе си може да доведе до това футболните клубове

да имат по-голям фрий-флоут и по-активна търговия от редица от водещите ни публични компании, което от своя страна след време може да е условие за интерес и на институционални инвеститори в случай, че и финансовите резултати се окажат добри. На фона на замрялата активност на родния борсов пазар едно успешно листване, било то и на футболен клуб, може да влее свежест сред инвеститорите, а скучните напоследък битки по родните футболни терени може да се превърнат в интересна битка между тях на нова арена. □

Новият бранд като една човешка длан

Да проследим конкурса за бранд „България”, да видим коя агенция ще го спечели и дали след това името ѝ ще се появи като организатор на някоя предизборна кампания

В понеделник Министерството на икономиката, енергетиката и туризма, накратко МИЕТ (на мен „миет” ми звучи като име на турски еротичен танц, но кой ли пък се интересува как ми звучат абривиатурите на министерствата!), проведе пресконференция, от която стана ясно, че след година България вече няма да е същата, защото ще си има ново туристическо лого за почти 3 млн. лв. Пълното заглавие на проекта според официалния сайт на министерството е „Разработване на стратегия за бранд „България” и въвеждане на практика на интегриран и последователен бранд мениджмънт”. Как само звучи, а?...

Розата няма да е роза
Всъщност, както беше обяснено от експертите на МИЕТ, нещата се свеждат главно до това да се смени онова лого, което те наричат „оранжева роза”, а според един мой приятел - историк също като Божидар Димитров, но по-млад и по-красив от него - е чалма.

Целта на проекта била да се повиши ефективността на рекламата на България като туристическа дестинация чрез разработване на стратегия за бранд на страната, включително продуктови подбрандове за различните видове туризъм - морски, зимен, културно-познавателен, еко- и селски, балнео- и SPA и др. Щяла да бъде разработена и стратегия за брендинг на туристическите райони у нас и поне един пилотен регионален туристически бранд. Щели да се направят и проучвания на 10 „генериращи” пазара - доколкото разбирам, това са страни, от които очакваме повече туристи.

За тази работа ще се платят 2 822 900 лв. по ОП „Регионално развитие” - тоест част от парите ще платят българските данъкоплатци, а друга част (но само евентуално, и то след изпълнението на проекта, когато всички документи се окажат наред) - от европейските данъкоплатци, които, види се, имат голям интерес да се рекламира българският туризъм, щом ще плащат за това.

Едни груги сметки

Без да навлизаме в разсъждения какво точно значи брендинг и как го разбират в МИЕТ, да се опитаме да остойностим проекта и да видим дали наистина струва

3 млн. лв.

На първо място, трябва да платим на художник, който ще откъсне от душата си новото лого на България. Има мнозина млади дизайнери, които за 500 лв. ще направят чудесни неща, но за нашата задача ни трябва мастит творец, съизмерим поне с автора на паметника пред НДК (една стотна от творците от времето на Тодор Живков да имаме сега!...), на когото ще платим хонорар 10 хил. лв. Щедро, но нека остане така, защото тук имаме не само лого, но и брендинг, който включва и някои други неща (не много и не много скъпи, впрочем).

Имаме 7 подбранда. Хайде да кажем, че всеки от тях ще е на половината цена на основния бранд, макар че разликата ще е само в имената. Значи 7 по 5 хиляди са 35 хиляди. Маркетинговите проучвания са 10 и макар че може да се спазарят за по 10 хиляди парчето, ние ще ги пишем по 20, тоест 200 хиляди за маркетингови проучвания на т.нар. генериращи пазари. Стигаме до притеснителната дейност „въвеждане на практика на интегриран и последователен бранд мениджмънт”.

Макар да съм старо куче рекламист, не се наемам да ви обясня какво точно значи това, защото и аз не го разбирам съвсем, но ако приемем, че става въпрос за производство на гайдлайн (за което се споменава и на пресконференцията), нека допуснем, че ще струва не повече от 10 хил. лв. Има да се прави и един „пилотен регионален бранд”, който предлагам да разгледаме като подбранд и щедро да го оценим на още 5 хил. лв.

В очакване на агенцията

Остана агенцията, защото за този проект ще бъде обявен конкурс по Закона за обществените поръчки и този конкурс ще бъде спечелен от определена рекламна агенция (аз даже знам какви ще бъдат изискванията и знам кой може да ги покрие, но това е тема на друг разговор, за който тук нямаме нито пространство, нито време), та остана агенцията, на която нека с широка ръка пишем по 5 хил. лв. месечно за ангажимента ѝ към проекта през цялата 2011 г., тоест още 60 хил. лв., и с това приключваме.

Получаваме с всички завишения 320 000 лв., макар че реалната оценка на нещата не е по-голяма от

130 000. Но нека са 320 хил. лв. за 50-ина страници текст и десетина производни една от друга картинки! Остават още два милиона петстотин и две хиляди и деветстотин лева до изчерпване на проектния бюджет.

Сега започва интересното

Ще се проявим като големи клокари, ако тръгнем да гадаем каква ще е съдбата на тази разлика. Но можем да си позволим любопитството да проследим конкурса, да видим коя агенция ще

го спечели и след това дали ще се появи името ѝ като автор и организатор на някоя предизборна кампания догодина. Дали тези повече от два милиона и половина няма да се превърнат в оптимистични билбордове по къшетата и в затрогващи телевизионни интервюта в стил „човек от народа” с избелели стари снимки и сълза в ъгълчето на окото? Но винаги е така - избирателите ги облъчват със собствените им пари.

Иван Стамболов
авторът е рекламен консултант

„Има мнозина млади дизайнери, които за 500 лв. ще направят чудесни неща, но за нашата задача ни трябва мастит творец, съизмерим поне с автора на паметника пред НДК (една стотна от творците от времето на Тодор Живков да имаме сега!...), на когото ще платим хонорар 10 хил. лв.

„Дали тези повече от два милиона и половина няма да се превърнат в оптимистични билбордове по къшетата и в затрогващи телевизионни интервюта в стил „човек от народа” с избелели стари снимки и сълза в ъгълчето на окото

320

► хил. лв. е максималната цена за изпълнение на подобен проект

10

► пъти по-голяма сума е предвидило министерството - 2 822 900 лв.

Японската Toyota се съгласи да плати 32.4 млн. USD глоба в САЩ

Компанията е изтеглила 11 млн. коли от американския пазар през последната година

Японската компания Toyota Motor се съгласи да плати рекордна глоба от 32.4 млн. USD в САЩ заради оттеглянето на дефектни коли от пазара, след като през април беше санкционирана с 16.4 млн. USD. С това се слага край на една изключително тежка година за най-големия автомобилен производител в света.

3

▶ процента ръст на продажбите в света очаква японската компания догодина, с което броят на пласираните автомобили ще достигне 8.61 млн.

През последните 12 месеца Toyota изтегли 11 млн. коли в САЩ и беше обвинена за редица катастрофи, включително и за няколко смъртни случая. Това доведе до щателни разследвания от властите и до значителна загуба на престиж и доверие за компанията.

Всички са доболни
“Радвам се, че Toyota се съгласи да плати максималната възможна глоба, и очаквам да ни сътрудничи в бъдеще, за да се гарантира безопасността на потребителите”, каза транспортният министър Рей ЛаХуд. От японската компания съобщиха, че се радват, че случаят е приключен, но подчертаха, че не са нарушили законите на САЩ.

Светло бъдеще
Междувременно във вторник Toyota обяви, че планира да увеличи продажбите

си в света с 3% до 8.61 млн. броя през 2011 г. Само в САЩ компанията очаква да пласира 1.90 млн. автомобили, което е ръст от 9%. През 2010 г. японският производител отчете най-лошите резултати от всички автомобилни компании в САЩ. Продажбите му нараснаха едва с 0.2% в сравнение с 11.2% ръст на пазара. Догодина компанията ще разчита и на увеличение на продажбите в Китай, Северна Америка и Европа в рамките на 7-9%, което да компенсира очаквания спад от 17% на местния пазар в Япония.

Пог лупа

Досега Toyota е платила почти 50 млн. USD на щатските власти, включително и санкцията от 16.4 млн. USD през април. Според правителството компанията не е информирала навреме регулаторните органи за откритите дефекти и не

▶ Менюджърите на японската компания са доболни, че случаят е приключен, но подчертаха, че Toyota не е нарушила законите в САЩ

СНИМКИ BLOOMBERG

е взела достатъчно бързо мерки да оправи проблемите. Първото разследване в САЩ беше във връзка с подовите настилки на Toyota,

които понякога блокират педалите. Производителят стана обект на проверки и заради заяждани педали за газта, проблеми със

системата за контрол на двигателя на някои автомобили, както и дефекти със спирачките и горивните помпи. □

ЕК разреши на News Corp да купи BSkyB

Брюксел смята, че сделката няма да попречи на конкуренцията в Европа

Европейската комиссия одобри офертата на News Corporation за придобиване на сателитната телевизия British Sky Broadcasting. Според Брюксел сделката няма “значително да попречи” на конкуренцията в Европа.

Срещу сгелката

Компанията на медийния магнат Рупърт Мърдок предложи 12 млрд. GBP за телевизията, но офертата беше отхвърлена от директорите на BSkyB през юни. Срещу сделката се обявиха и редица британски медии, според които тя ще даде прекалено много власт на News Corp. Компанията е собственик на големи вестници като Times, Sun и др. От News Corp приветстваха решението на ЕК.

Проверката продължава

Междувременно продъл-

жава проверката, която се извършва от британския антиръстов регулатор Ofcom. Целта е да се установи дали сделката няма да се отрази на “медийния плурализъм”. Решението на ЕК обаче няма връзка с разследването на Ofcom. “Великобритания е свободна да реши дали да вземе съответните мерки за защита на законовия си интерес в медийния плурализъм”, се казва в изявление на комисията.

Медийно присъствие

Компанията на Рупърт Мърдок вече притежава 39% от BSkyB. Офертата ѝ е да придобие пълен контрол в платената телевизия, която има близо 10 млн. клиенти.

Отделно от това News Corp е собственик на редица вестници, които държат около една трета от общия тираж на вестници в страната. Компанията притежава и филмовата и телевизионна империя Fox, както и големи издателства, като Harper Collins. □

Adobe отчете рекордни приходи за последното тримесечие

Софтуерната компания отчете 1 млрд. USD за последното тримесечие на 2010 г.

Adobe Systems отчете 1 млрд. USD приходи за последното тримесечие на 2010 г. Това е рекорден показател за историята на компанията и достатъчно рядко срещан резултат за софтуерна компания, която не е изцяло с веб насоченост (или не се казва Microsoft). Компанията е известна със софтуерните си програми за предпечат, обработка на изображения, флеш плейер и програмата за четене на документи Reader. Централата ѝ е в Калифорния, а в момента към нея на щат се водят над 7000 души.

Годишен отчет

За цялата финансова година

Adobe отчете приходи от 3.8 млрд. USD, от които чистата печалба е 775 млн. USD. За сравнение през 2009 г. приходите на Adobe бяха около 3 млрд. USD, а печалбата ѝ беше под 390 млн. USD. Пазарната оценка на компанията е 15 млрд. USD.

Слух

През октомври в американската специализирана преса се появиха слухове за евентуално сливане на Adobe и Microsoft. Новината беше провокирана от срещата на ръководителите на двете компании - Стив Балмър и Шантан Нарайен, но до момента информацията нито е потвърдена, нито е опровергана.

Спор

В началото на годината пък Adobe се сдърпа с Apple заради използването на ин-

▶ Калифорнийската компания Adobe Systems има пазарна капитализация от около 15 млрд. USD

струменти на Adobe за разработката на приложения за мобилната платформа iOS. Apple забрани на разработчиците си да ползват инструментите на компанията и наложи собствени си софтуерни пакети.

Adobe подаде жалба срещу производителя на iPhone до комисията по международна търговия на САЩ, като след нейната намеса Apple позволи да се ползва Flash за разработката на iOS приложения. □

SEC разследва оттеглянето на Хърд от HP

Регулаторните власти проверяват дали бившият директор е издавал вътрешна информация

Комисията за ценни книжа и фондови борси на САЩ (SEC) проверява бившият главен изпълнителен директор на Hewlett-Packard Марк Хърд заради оттеглянето му от поста преди пет месеца. Това е част от по-голямо разследване по съмнения, че Хърд е

издавал вътрешна информация, съобщи Wall Street Journal. Оставката доведе до спад от 9 млрд. USD в пазарната стойност на най-голямата компания в света за компютри и принтери.

Обвинения

Регулаторните власти проверяват дали Марк Хърд не е предавал информация на бившата водеща Джоуди Фишър за подготовяното придобиване на консултантската фирма Electronic

Data Systems Corp от страна на HP, преди сделката за 13.9 млрд. USD да бъде обявена. Именно Фишър, която известно време работи в HP, обвини Хърд в сексуален тормоз. Макар че отрече тези твърдения, той в крайна сметка подаде оставка. Обект на разследването на комисията е и как Хърд е харчил парите на компанията в отношенията си с Фишър.

Нормално е

Според говорителя на

Хърд Глен Бънтинг е нормално комисията да проверява събитията около оттеглянето на бившият шеф от компанията, тъй като това е било последвано от рязък спад в цените на акциите на HP. Не се знае докъде е стигнало разследването, нито дали властите въобще ще заведат дело срещу Марк Хърд, казват източниците на Wall Street Journal. В момента Хърд е съпрезидент на конкурента на HP Oracle. □

▶ Медийният магнат Рупърт Мърдок е собственик на редица големи вестници във Великобритания

16 ПАЗАРИ

Цени на петрол и петролни продукти

Вид	Борса	Единица	Януари	Февруари
Суров петрол	NYMEX	USD/б	89,68	89,68
Брент	ICE	USD/б	92,96	92,96
Газол	ICE	USD/т	773,25	778,25
Природен газ	NYMEX	USD/MMBtu	4,15	4,18
Бензин 95	NYMEX	USD/т	806	-
Нафта	NYMEX	USD/т	840	-

Фючърси на агрокултури

Вид	Разновидност	Борса	Единица	Януари
Пшеница	Soft Red	CBT	USD/м	283,39
Царевица	Yellow	CBT	USD/м	236,07
Ечемик	Feed	ASX	USD/м	196,15
Памук	No.2	NYBOT	USD/м	3507,94
Kaiko		NYBOT	USD/м	2969,00
Kafo	Arabica	NYBOT	USD/м	5098,10
Соя	No.2	ICE	USD/м	488,04
Захар	White	NYSE LIFFE	USD/м	799,30

Борси: CBOT - Чикагска стокова борса; CME - Чикагска търговска борса; NYBOT - Нюйоркската стокова борса; ASE - Австрийската стокова борса

Спот цени на цветни метали

Вид	Борса	Единица	Цена	Зм.
Мед	LME	USD/т	9410	9344
Калай	LME	USD/т	26270	26000
Олово	LME	USD/т	2470	2460
Цинк	LME	USD/т	2296,5	2310,5
Алуминий	LME	USD/т	2378	2390
Никел	LME	USD/т	24575	24625
Алуминиева сплав	LME	USD/т	2275	2230

Цени на благородни метали

Вид	Борса	Единица	Купува	Продава
Злато	LME	USD/тр.у.	1383,7	1383,7
Сребро	LME	USD/тр.у.	29,15	29,19
Платина	LME	USD/тр.у.	1713	1716
Паладий	LME	USD/тр.у.	745,05	747
Родий	LME	USD/тр.у.	2485	2485

Източник: Bloomberg

Мерни единици: 1 бу. соя = 27.216 кг; 1 бу. царевица = 25.4016 кг; 1USD = 1 U.S. cent
1бу. овес = 15.4224 кг; 1 бв. = 0.4536 кг; 1 cwt = 50 кг; 1 gal. = 3.785 л; 1MT = 1000 кг

Курсове за митнически оценки

Валута	Код	За	Стойност
Суренсу	Code	For	Rate
АВСТРАЛИЙСКИ ДОЛАР	AUD	1	1,4172
БРАЗИЛСКИ РЕАЛ	BRL	10	8,3511
КАНАДСКИ ДОЛАР	CAD	1	1,4195
ШВЕЙЦАРСКИ ФРАНК	CHF	1	1,4588
КИТАЙСКИ РЕНМИНБИ ЮАН	CNY	10	2,1841
ЧЕШКА КРОНА	CZK	100	7,9521
ДАТСКА КРОНА	DKK	10	2,6235
ЕСТОНСКА КРОНА	EEK	100	1,2500
БРИТАНСКА ЛИРА	GBP	1	2,3038
ХОНГОНГСКИ ДОЛАР	HKD	10	1,8704
ХЪРВАТСКА КУНА	HRK	10	2,6457
УНГАРСКИ ФОРИНТ	HUF	1000	7,0326
ИНДОНЕЗИЙСКА РУПИЯ	IDR	10000	1,6110
ИНДИЙСКА РУПИЯ	INR	100	3,1975
ЯПОНСКА ЙЕНА	JPY	100	1,7385
ЮЖНОКОРЕЙСКИ ВОН	KRW	1000	1,2655
ЛИТОВСКИ ЛИТАС	LTL	10	5,6645
ЛАТВИЙСКИ ЛАТ	LVL	1	2,7566
МЕКСИКАНСКО ПЕСО	MXN	10	1,1703
МАЛАЙЗИЙСКИ РИНГИТ	MYR	10	4,5917
НОРВЕЖСКА КРОНА	NOK	10	2,3895
НОВОЗЕЛАНДСКИ ДОЛАР	NZD	1	1,1132
ФИЛИПИНСКО ПЕСО	PHP	100	3,2983
ПОЛСКА ЗЛОТА	PLN	10	4,9340
НОВА РУМЪНСКА ЛЕЯ	RON	10	4,5522
РУСКА РУБЛА	RUB	100	4,6218
ШВЕДСКА КРОНА	SEK	10	2,0811
СИНГАПУРСКИ ДОЛАР	SGD	1	1,1107
ТАЙЛАНДСКИ БАТ	THB	100	4,8304
ТУРСКА ЛИРА	TRY	10	9,9326
ЩАТСКИ ДОЛАР	USD	1	1,4508
ЮЖНОАФРИКАНСКИ РАНД	ZAR	10	2,0531
ЕВРО	EUR	1	1,9558

Валутният курс за митнически цели е курсът на БНБ определен в предпоследната сряда от месеца и публикуван този или на следващия ден, който се използва през следващия календарен месец, освен ако не бъде заменен от курса определен по чл. 91 от ППЗМ. Курсовете са валидни до 24.00 часа на 31.12.2010.

Тип	Валута	Емисионна стойност за поръчки подадени до 15.00 ч. на 17.12.2010 г.	Цена при обратно изкупуване
Райфайзен-Долар ShortTerm-Облигации	консервативен USD	157,58 156,81 156,05 155,66 153,74	153,74
Райфайзен-Европлюс-Облигации	консервативен EUR	11,78 11,72 11,66 11,63 11,49	11,49
Райфайзен-Глобални-Облигации	консервативен EUR	84,13 83,72 83,31 82,91 81,68	81,68
Райфайзен-А.Р.-Глобален-Балансиран	балансиран EUR	102,56 102,06 101,56 101,06 99,57	99,57
Райфайзен-Глобален-Балансиран	балансиран EUR	809,24 805,31 801,38 797,46 785,67	785,67
Райфайзен-Европейски-SmallCap-Компании	високодоходен EUR	187,90 187,00 186,11 185,21 178,95	178,95
Райфайзен-Глобални-Основни-Акции	високодоходен EUR	84,28 83,88 83,47 83,07 81,04	81,04
Райфайзен-Глобален-Акции	високодоходен EUR	171,52 170,69 169,87 169,04 164,92	164,92
Райфайзен-Източноевропейски-Акции	високодоходен EUR	335,78 334,18 332,58 330,98 319,79	319,79
Райфайзен-Евразийски-Акции	високодоходен EUR	211,93 210,92 209,91 208,90 201,84	201,84
Райфайзен-Новозеландски-Пазари в Акции	високодоходен EUR	256,39 255,17 253,95 252,73 244,18	244,18
Райфайзен-Русия-Акции	високодоходен EUR	97,16 96,69 96,23 95,77 92,53	92,53
Райфайзен-Източна-Европа-Облигации	консервативен EUR	237,55 236,42 235,29 234,16 226,24	226,24

Нетната стойност на активите на дял е равна на цената на обратното изкупуване. Информация за проспектите и правилата на фондовите може да бъде получена на тел. 0700 10 000, както и на интернет адреси www.ram.at и www.ram.bg

Котировки на взаимните фондове

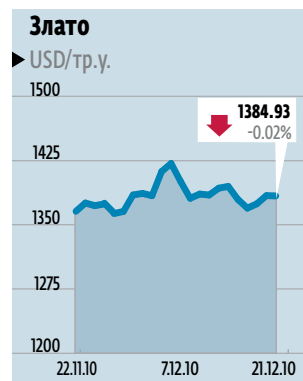
Фонд	Тип	Ем. сп. (млн)	ЦМ	Доходност и Risk			
				От началото на годината (не се ангажира)	Спонтанно отклонение	За последните 12 мес.	От началото на публ. предп. (ангажирана)
Авора Капитал АД	Смесен - балансиран	4,8151	4,9827	-6,96%	15,75%	-6,46%	-22,36%
Авора Кепитъл - Балансиран	Смесен - балансиран	4,8151	4,9827	-6,96%	15,75%	-6,46%	-22,36%
Авора Кепитъл - Глобал Коммодити Фонд	фонд в акции	7,4055	7,7017	4,54%	14,34%	3,00%	-9,83%
Авора Кепитъл Югоизточна Европа	фонд в акции	10,1750	10,3276	0,0000	1,15%	0,09%	1,19%
Актив Асет Мениджмънт АД	фонд в акции	2,1684	2,1684	-13,00%	29,14%	-11,53%	-55,14%
ДФ Актив Високодоходен	Смесен - балансиран	2,5529	2,5529	-14,18%	25,69%	-13,11%	-48,78%
ДФ Актив Балансиран	Смесен - балансиран	2,5529	2,5529	-14,18%	25,69%	-13,11%	-48,78%
Астра Асет Мениджмънт АД	фонд в акции	11,4550	11,4378	6,64%	0,12%	6,86%	6,36%
ДФ Астра Кеш	Смесен - балансиран	10,8135	10,6521	-0,47%	7,08%	1,06%	3,41%
ДФ Астра Баланс	Смесен - балансиран	10,8135	10,6521	-0,47%	7,08%	1,06%	3,41%
ДФ Астра Плюс	фонд в акции	10,0190	9,9197	-3,03%	0,0000	-3,03%	-0,14%
БенМарк Асет Мениджмънт АД	фонд в акции	90,2	82,2	-0,36%	1,18%	-0,36%	-4,25%
ДФ БенМарк Балансиран Капитал	Смесен - балансиран	82,6354	82,3462	-0,36%	1,18%	-0,36%	-4,25%
ДФ Европа	фонд в акции	48,0464	47,8062	-7,42%	2,24%	-7,42%	-12,72%
ДФ Балкани	фонд в акции	64,3824	64,0605	-6,61%	5,06%	-6,61%	-11,07%
Барчев Мениджинг Къмпани ЕАД	фонд в акции	98,1244	96,6634	-5,13%	3,28%	-6,87%	-0,68%
ДФ Барчев Високодоходен фонд	Смесен - балансиран	79,5553	78,3709	-4,66%	2,42%	-6,13%	-6,74%
ДФ Барчев Балансиран фонд	Смесен - балансиран	79,5553	78,3709	-4,66%	2,42%	-6,13%	-6,74%
ДСК Управление на Активи АД	фонд в облигации	1,3270	1,3244	6,17%	0,70%	6,58%	5,73%
ДФ ДСК Стандарт	Смесен - балансиран	1,09468	1,08814	1,43%	3,77%	2,22%	1,74%
ДФ ДСК Баланс	фонд в акции	0,76258	0,75125	-2,44%	7,79%	-1,32%	-5,67%
ДФ ДСК Растек	Смесен - консервативен	0,75490	0,75038	-2,85%	2,68%	3,78%	-9,67%
ДФ ДСК Имоти	Смесен - консервативен	1,05583	1,05267	-2,92%	0,40%	3,22%	3,27%
ДФ ДСК Евро Актив	Смесен - балансиран	99,5655	98,5747	-3,57%	6,28%	-3,75%	-0,19%
Елана Фонд Мениджмънт АД	Смесен - балансиран	103,9020	102,8688	-5,79%	5,35%	-5,97%	0,70%
ДФ Елана Балансиран Евро Фонд	фонд в акции	84,3652	83,1092	-6,86%	8,88%	-7,22%	-1,85%
ДФ Елана Високодоходен Фонд	фонд в акции	124,6606	124,6606	0,45%	8,52%	7,26%	3,10%
ДФ Елана Фонд Паричен Пазар	Смесен - балансиран	94,6400	94,2619	-4,83%	2,13%	3,97%	-1,93%
ДФ Елана Долар Фонд	Смесен - балансиран	108,0541	107,6224	-5,40%	0,34%	5,43%	5,31%
ДФ Елана Еврофонд	фонд в акции	101,2263	100,2241	-0,0000	N/A	N/A	N/A
ДФ Елана Глобален Фонд Акции	фонд в акции	101,2263	100,2241	-0,0000	N/A	N/A	N/A
Златен Лев Капитал АД	фонд в акции	4,8219	4,7931	-1,94%	7,59%	-2,38%	4,82%
ИД Златен Лев	Смесен - балансиран	0,9324	0,9301	-0,9255	-11,94%	13,19%	-9,74%
ДФ Златен Лев Индекс 30	фонд в акции	0,9324	0,9301	-0,9255	-11,94%	13,19%	-9,74%
Капман Асет Мениджмънт АД	фонд в облигации	0,0000	0,0000	N/A	N/A	N/A	N/A
ДФ Капман Фикс	Смесен - балансиран	17,3426	17,3426	6,79%	6,79%	-6,30%	9,39%
ИД Капман Капитал	фонд в акции	10,7080	10,5592	-12,26%	8,72%	-11,60%	1,25%
ИД Капман Макс	фонд в акции	10,7080	10,5592	-12,26%	8,72%	-11,60%	1,25%
Карол Капитал Мениджмънт ЕАД	фонд в акции	1,1292	1,1124	-12,85%	11,21%	-11,89%	0,88%
ИД Адванс Инвест	фонд в акции	0,8138	0,8018	-16,64%	16,54%	16,30%	-5,10%
ДФ Адванс Източна Европа	фонд в акции	1,0618	1,0461	-21,09%	10,21%	21,97%	1,48%
Адванс IPO Фонд	фонд в акции	1,0618	1,0461	-21,09%	10,21%	21,97%	1,48%
КД Инвестиции ЕАД	фонд в облигации	131,8918	131,6947	4,35%	3,18%	4,73%	6,07%
ДФ КД Облигации България	Смесен - балансиран	14,2699	14,1286	-11,76%	8,13%	-4,05%	1,90%
ИД КД Пеликан	фонд в акции	0,7549	0,7475	-0,75%	15,12%	2,04%	-6,29%
ДФ КД Акции България	фонд в акции	0,7549	0,7475	-0,75%	15,12%	2,04%	-6,29%
КТБ Асет Мениджмънт АД	Смесен - балансиран	816,0620	809,9568	-4,64%	3,68%	4,69%	-7,10%
КТБ Балансиран Фонд	фонд в акции	730,2540	724,7907	-3,00%	4,07%	3,30%	-10,37%
КТБ Фонд Акции	фонд в акции	816,0620	809,9568	-4,64%	3,68%	4,69%	-7,10%
ОбБ Асет Мениджмънт АД	фонд в облигации	11,5303	11,5303	6,08%	1,10%	6,81%	2,95%
ДФ ОбБ Платинум Облигации	Смесен - балансиран	123,5542	123,5542	2,95%	5,04%	4,67%	2,61%
ИД ОбБ Балансиран Фонд	фонд в акции	7,1001	7,1001	0,80%	9,87%	3,55%	-6,76%
ДФ ОбБ Премии Акции	фонд в акции	10,3575	10,3575	2,87%	2,56%	3,06%	1,88%
ДФ ОбБ Патримониум Земя	фонд в акции	10,3575	10,3575	2,87%	2,56%	3,06%	1,88%
Оверон Финанс АД	фонд в акции	7,8919	0,0000	N/A	N/A	N/A	N/A
ДФ Оверон ПРЕСТО	фонд в акции	7,8919	0,0000	N/A	N/A	N/A	N/A
ПФБС Асет Мениджмънт АД	фонд в облигации	0,5570	0,554	5,80%	8,00%	6,54%	-17,42%
ДФ ПИБ-Авангард	Смесен - балансиран	0,7594	0,7568	1,73%	3,38%	2,43%	-8,64%
ДФ ПИБ-Класик	Смесен - балансиран	1,0077	1,0047	4,50%	0,99%	4,69%	0,20%
ДФ ПИБ-Гарант	Смесен - балансиран	1,0077	1,0047	4,50%	0,99%	4,69%	0,20%
Райфайзен Асет Мениджмънт (България) ЕАД	фонд в облигации	1,2820	1,280	5,85%	0,15%	6,08%	5,32%
Райфайзен (България) Фонд Паричен Пазар	фонд в облигации	1,3043	1,3004	6,42%	0,81%	6,69%	5,66%
Райфайзен (България) Фонд Облигации	Смесен - балансиран	0,8721	0,8686	0,30%	2,80%	1,26%	-2,91%
Райфайзен (България) Балансиран Фонд	фонд в акции	0,6367	0,6335	-5,64%	4,96%	-4,52%	-9,13%
Райфайзен (България) Фонд Акции	Смесен - балансиран	0,7154	0,7097	-6,27%	3,99%	-5,19%	-11,99%
Райфайзен (България) Балансиран Доларов Фонд	фонд в акции	0,0000	0,0000	N/A	N/A	N/A	N/A
Райфайзен (България) Фонд Защитени Инвестиции в Евро	фонд в акции	1,045					

Индекс на деня

1.51

► процента се повиши японският индекс Nikkei 225 и достигна 10 370.53 пункта

По време на борсовата сесия във вторник измерителят добави 155 пункта към стойността си. Покачването на пазарите в Азия беше задвижено главно от добивните компании

Цената на златото отчете понижение и по време на вчерашната сесия в Лондон достигна 1385.03 USD/тр.у. Поскъпването на долара спрямо еврото беше главната причина за обезценяването на метала

Стока на деня

3.63

► процента спечели кафето сорт Арабика на борсата в Ню Йорк и стигна 5132.28 USD/m

На последната борсова сесия кафето поскъпна със 180 USD заради силното търсене. Спекулациите за по-малък дефицит в световен мащаб водиха цената нагоре

Петролът остана на крачка от 90 USD/б

Георги Георгиев
georgi.georgiev@pari.bg

На борсата в Ню Йорк фючърсите на петрола за февруари се търгуваха за 89.84 USD/б, което е повишение от 0.53%

Цената на суровия петрол отново се насочи към нивото от 90 USD/б след спекулациите, че икономиката на САЩ ще се ускори през следващата година. Допълнително към това дойдоха и прогнозите за ръст при потреблението в Китай през 2011 г. въпреки мерките, които китайското правителство се готви да предприеме за справяне с инфлацията. Ръстът на брутния вътрешен продукт (БВП) на САЩ за третото тримесечие беше ревизиран от американското търговско министерство на 2.8%, което е с 0.3% над ин-

► Търсенето на петрол в Китай и Европа ще се увеличи през 2011 г., като перспективата за САЩ също остава добра

СНИМКИ BLOOMBERG

веститорските прогнози. Още по-обнадеждаващи са оценките за ръста през 2011 г., които предвиждат той да бъде от 3 до 3.5% на годишна база. Според анализаторите на Bloomberg Китай ще внася по 5.1 млн. барела петрол през 2011 г., което е с 6.3% повече спрямо тази година. Ръстът остава несравним с 20-те процента, отчетени през 2010 г., но на фона на фискалните ограничения в азиатската държава това се смята за положителна новина. Спо-

ред проучване на Goldman Sachs през следващата година Китай отново ще използва една трета от световното потребление на петрол, но то ще бъде с 500 хил. барела повече на ден. Търсенето в Северна Америка ще остане същото като сега, докато в Европа потреблението ще се увеличи със 100 хил. барела на ден, твърдят от групата. Не на последно място по важност за ръста в цената бяха и предварителните данни за запасите от суров

петрол в САЩ. По изчисления на анализаторите от Bloomberg обемите са намалели с 3.5 млн. барела през миналата седмица до 342.5 млн. барела. Спадът седмица по-рано достигна 9.85 млн. барела, което анализаторите отидоха на студеното време. На борсата в Ню Йорк фючърсите на петрола за февруари се търгуваха за 89.84 USD/б, което е повишение от 0.53%. При сорта Brent за същия период поскъпването достигна 0.52% до 93.22 USD/б.

Пазарите в САЩ забравиха за фалита на Lehman Brothers

Индексите в САЩ започнаха вчерашната сесия на зелено и достигнаха най-високото си ниво за последните две години. Индустириалният Dow Jones се повиши с 0.39% до 11 522.71 пункта три часа след началото на сесията. Най-силно сред 30-те компании в съставу му се представиха тези от финансовия сектор начело с American Express, Bank of America и JPMorgan Chase.

Широкият индекс S&P 500 достигна 1252.41 пункта, или ръст 0.47%. С най-голяма тежест бяха енергийните и минните компании, чиито акции поскъпнаха близо с 1%. Високотехнологичният

Георги Георгиев
georgi.georgiev@pari.bg

Индустириалният индекс Dow Jones се повиши с 0.39% до 11 522.71 пункта

индекс Nasdaq Composite нараства с 0.5% до 2662.33 пункта, подкрепен от технологичните акции. Измерителят се намира на нивата си отпреди три години, което означава, че фалитът на Lehman Brothers е напълно забравен.

Много добро представяне направиха акциите и

► Добрите новини за икономиката на САЩ продължават да окуражават инвеститорите да поемат повече риск

на Adobe, които поскъпнаха с 5% до 30.59 USD. Причина за това станаха финансовите резултати на компанията за предход-

ното тримесечие, които показаха нетна печалба от 296 млн. USD в сравнение със загуба от 32 млн. USD година по-рано.

Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ 2007-2013
Приоритетна ос 4 „Укрепване на международните пазарни позиции на българската икономика“

PROJECT BG161P0003 – 4.2.01-0001, „PROMOTION OF THE INTERNATIONALIZATION OF THE BULGARIAN ENTERPRISES“

Проект № BG161P0003 – 4.2.01-0001, „НАСЪРЧАВАНЕ НА ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗАЦИЯТА НА БЪЛГАРСКИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ“

This project is funded by EFRD, OP „Development of the competitiveness of Bulgarian economy“ 2007 – 2013

Този проект е финансиран от ЕФРР чрез ОП „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ 2007 – 2013

ИАНМСП организира българско национално участие на международното изложение LIWF 2011 в Лондон, Великобритания (17 – 19 май 2011 г.)

Изложението LIWF 2011 е най-голямото в света специализирано изложение в областта на виното и винопроизводството. Регистрираните посетители на последното издание са 18 700 гости. Краен срок за регистрация – 27 декември 2010 г. За допълнителна информация посетете интернет страницата на ИАНМСП – www.sme.government.bg

Този документ е създаден с финансовата подкрепа на ОП „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ 2007 – 2013, съфинансирана от ЕС чрез ЕФРР. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от ИАНМСП и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз или Министерство на икономиката, енергетиката и туризма.

Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ 2007-2013
Приоритетна ос 4 „Укрепване на международните пазарни позиции на българската икономика“

PROJECT BG161P0003 – 4.2.01-0001, „PROMOTION OF THE INTERNATIONALIZATION OF THE BULGARIAN ENTERPRISES“

Проект № BG161P0003 – 4.2.01-0001, „НАСЪРЧАВАНЕ НА ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗАЦИЯТА НА БЪЛГАРСКИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ“

This project is funded by EFRD, OP „Development of the competitiveness of Bulgarian economy“ 2007 – 2013

Този проект е финансиран от ЕФРР чрез ОП „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ 2007 – 2013

ИАНМСП организира българско национално участие на международното изложение ТЕМА FOODBALANCE 2011, Копенхаген, Дания (27 февруари – 2 март 2011 г.)

Изложението се организира в три специализирани салона: вина и спиртни напитки, хранителни продукти и кухненско оборудване и кетъринг. Регистрираните посетители на последното издание са 35 486 гости. Краен срок за регистрация – 27 декември 2010 г. За допълнителна информация посетете интернет страницата на ИАНМСП – www.sme.government.bg

Този документ е създаден с финансовата подкрепа на ОП „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ 2007 – 2013, съфинансирана от ЕС чрез ЕФРР. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от ИАНМСП и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз или Министерство на икономиката, енергетиката и туризма.

АСАРЕЛ МЕДЕТ АД

ПОКАНА

за

УЧАСТИЕ В ТРЪЖНА ПРОЦЕДУРА С ПРЕДМЕТ:
ДОСТАВКА НА КОНСУМАТИВИ / РАБОТНИ ОРГАНИ / ЗА МИННИ МАШИНИ

На основание Заповед № 849 / 17.12. 2010 г.,

„АСАРЕЛ-МЕДЕТ“ АД със седалище и адрес на управление в гр.Панагюрище, пл. Асарел, тел.: /0357/ 60 210, факс: /0357/ 60 250, e-mail: pbox@asarel.com, обявява процедура за определяне на гоставчик с предмет:

ДОСТАВКА НА КОНСУМАТИВИ / РАБОТНИ ОРГАНИ / ЗА МИННИ МАШИНИ

Условия за получаване на документацията за участие:
Тръжна документация за провежданата процедура може да се получи всеки работен ден от 8,30 до 16,00 ч в срок до 30.12.2010 г. в „Асарел-Медет“ АД гр.Панагюрище, от отдел „Доставки“ или по електронна поща, след получаване на заявление за участие от съответния кандидат на e-mail: pbox@asarel.com и tvlaikov@asarel.com или на факс: /0357/ 60250.

Краиният срок за представяне на офертите е до 16⁰⁰ часа на 14.01.2011г.

Пари

Корпоративни съобщения и
обяви на държавни институции

Цена за публикация: 0.66 лв.
/колон мм/ без ДДС

ЗАЯВКИ НА ТЕЛ: 02/4395 853

Бавно и немного славно

Преглед Европрограми

► 2010 г. е към края си и обикновено по това време се правят равностметки за всичко свършено или несвършено през годината. Това е и формалният повод в „Пари“ да публикува преглед на програмите, финансирани със средства от европейските фондове. Целта е да бъдат открити добрите практики и промени, но и недостатъците и липсата на напредък, така че в края на следващата година резултатите да бъдат по-добри. Анализите се подготвят от консултанти и експерти в съответната област. В гнешния брой представяме Оперативна програма „Транспорт“, а следващата седмица последната от списъка - „Регионално развитие“.

Изминаващата година беше поредната, в която се направиха редица опити да се подобри усвояването на средствата по Оперативна програма „Транспорт“ (ОПТ). Да, размерът на договорените средства се увеличи, но не достатъчно. Да, има немалко проекти, които се изпълняват, но скоростта на изпълнението им не е много висока. Тази година се заговори и за това, че проектът отличник е този за софийското метро, но за титлата „най-неуспешен“ състезанието е доста оспорвано.

Много усилия, малко напредък

Към края на ноември е договорен близо 1/3 от разполагаемия ресурс по програмата - 1.2 млрд. лв., а са разплатени 5.23% - 205.1 млн. лв. Има известно изоставане в темповете на усвояване на средствата, тъй като средният процент на усвояване по седемте оперативни програми към края на ноември достига 9.3%. Тук обаче задължително трябва да се направи уточнението, че по ОПТ се финансират тежки инфраструктурни проекти, т.е. характерът на интервенцията е по-различен. Следва да отчетем и усилията на Управляващия орган, като отбележим, че за последните 12 месеца по тази оперативна програма е регистриран ръст в разплащанията от около 123.7 млн. лв., като усвояемостта за този период се е покачила 2.5 пъти.

Най-големият успех е метрото

Най-успешният и ритмично изпълняван проект по програмата до момента е този за „Разширение на софийското метро“. Общата стойност на договора за отпускане на безвъзмездна финансова помощ по проекта е над 362 млн. лв., а изплатената сума към средата на ноември е 42%, или около 151 млн. лв. На последното заседание на Комитета за наблюдение по програмата от началото на декември е докладвано 47% физическо изпълнение по проекта. Метрото е важен проект, тъй като ще доведе до модернизация и развитие на устойчив градски транспорт в столицата и респективно по-добра мобилност.

Наблюдава се тенденция

бюджета на програмата да се прехвърлят към проекта за метрото.

Магистрала на път

Все по-активно се работи и по всички лотове на проекта за доизграждане на автомагистрала „Тракия“. Договорът за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по проекта между Министерството на транспорта и бенефициента Агенция „Пътна инфраструктура“ е подписан на 23 април 2010 г., а размерът на гранта е

експерти и последните коментари са, че няма да доведе до загуба на средства. Оттук нататък с ускоряване темповете на строителство ще се увеличат и разплащанията, което ще допринесе за наваксване на темповете на усвояване. Подобен подход правителството се опитва да приложи и по отношение на магистрала „Струма“.

Като допълнение към статуса на проектите в пътният сектор трябва да се отбележи и обявената от Агенция

а срокът за закупуване на тръжната документация - до 7 февруари 2011 г.

Със скорост на пътнически влак

Железопътните проекти също се движат с относително бавни темпове, като в най-напреднал етап е проектът „Електрификация и реконструкция на жп линията Свиленград - турска граница“, където е отчетено 36% физическо изпълнение. Договорът за предоставяне на безвъзмездната помощ

„Има известно изоставане в темповете на усвояване на средствата по Оперативна програма „Транспорт“

дни например бе обсъдена възможността за финансиране на първата фаза на проект „Супер Бургас“ (Зона за обществен достъп на пристанище Бургас) с бенефициент Държавно предприятие „Пристанищна инфраструктура“. Проект

► Софийското метро е най-успешният проект по Оперативна програма „Транспорт“, а за титлата „най-неуспешен“ състезанието е много оспорвано

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

за насочване на финансовите ресурси към проекти с висока степен на техническа готовност. Това е и причината за решението на Съвета за координация при управлението на средствата от ЕС от края на октомври допълнителни 250 млн. EUR в рамките на

приблизително 699.6 млн. лв. Преди седмица обаче лошата слава на проекта, която се появи заради бавното му изпълнение, беше увеличена, тъй като се заговори и за злоупотреби и препроектиране на магистралата. Впоследствие това бе отречено от държавните

„Пътна инфраструктура“ на 1 декември 2010 г. открита тръжна процедура за възлагане на обществена поръчка за избор на изпълнител на проекта и строителството на част от автомагистрала „Марица“. Прогнозната стойност на поръчката е 150 млн. лв.,

по проекта е на стойност над 58 млн. лв.

По отношение на пристанищата екипът на Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията полага сериозни усилия за наваксване в темповете на изпълнение. Преди броени

тът ще обединява три вида транспорт - железопътен, автомобилен и воден. Индикативният бюджет за първата му фаза е 30 млн. EUR, като се предвижда в района на пристанището да бъдат изградени международна морска гара, паркинги и зелени площи, отворени за посетителите на града.

Визитка Коя е Моника Панайотова

► Моника Панайотова е председател на Комисията по европейски въпроси и контрол на европейските фондове, член на Комисията по външна политика и отбрана и председател на Младешката организация на ГЕРБ.
► Тя е бакалавър по международни отношения и магистър по международни икономически отношения със

специализация „Управление на международни проекти“ от УНСС.

► След дипломирането си до 2008 г. първоначално е изследовател, а след това директор „Проекти и връзки с обществеността“ в Института за икономическа политика.
► Панайотова има опит в изготвянето и реализирането на международни проекти и доклади по актуални европейски въпроси, както и специализации в областта на външните отношения.

Малко надежда за всички

Подобряването и развитието на инфраструктурата са приоритет на правителството. Това ще допринесе за балансираното регионално развитие и нови икономически възможности. От друга страна, само така през следващата година ще може да бъдат заделени много повече средства за други ресори. Затова и се надявам, че в най-скоро време ще можем да отчетем по-добри резултати.

Моника Панайотова, председател на Комисията по европейски въпроси и контрол на европейските фондове

Какво ни чака през 2011 г.

Кратък коментар на законови промени, които влизат в сила от 2011 г.

Кратък коментар на промените в ЗКПО за 2011 г.

1. Данък върху доходите на чуждестранни юридически лица от лихви, авторски и лицензионни възнаграждения

Съгласно Директива 2003/49/ЕО на съвета относно общата система на данъчно облагане на плащания на лихви и роялти между свързани дружества от различни държави - членки на ЕС, държавите членки нямат право да облагат лихви, авторски и лицензионни възнаграждения, начислени от местни дружества в полза на дружества от други държави членки, когато платецът и получателят на дохода са свързани лица. В Договора за присъединяване на България и Румъния към ЕС страната ни е договорила дерогация, съгласно която България има право да не прилага директивата до 31 декември 2014 г. (преходен период от 8 години). През този преходен период данъчната ставка върху плащанията на лихви, авторски и лицензионни възнаграждения, извършвани към свързано дружество от друга държава членка, не трябва да надвишава 10% до 31 декември 2010 г. и не трябва да надвишава 5% за следващите години до 31 декември 2014 г.

С 5% ще се облагат през 2011 г. доходите от лихви, авторски и лицензионни възнаграждения, платени от местни юридически лица в полза на чуждестранни юридически лица от ЕС, когато платецът и получателят на дохода са свързани лица (едно от двете лица е притежавало непрекъснато за период поне две години най-малко 25% от капитала на другото лице) и при изпълнение на определени условия, изисквани от европейското законодателство.

2. Доходи на чуждестранни лица, установени в офшорни зони

Съгласно ЗКПО, в сила от 1 януари 2011 г., ще се извършва облагане на чуждестранни юридически лица, установени в юрисдикции с преференциален данъчен режим (офшорни зони), с данък 10% за доходите им от услуги с източник България. Юрисдикции с преференциален данъчен режим съгласно ЗКПО са:

Вирджинските острови (САЩ); Княжество Андора; Ангуила (брит.); Нормандските острови (брит.); Антигуа и Барбуда; Аруба, остров (нидерл.); Общността на Бахамските острови; Барбадос; Белиз; Бермудските острови (брит.); Вирджинските острови (брит.); Република Вануату; Гибралтар (брит.); Гренада; Гуам, остров (САЩ); Кооперативна република Гаяна, Доминиканската република; Каймановите острови (брит.); Остров Рождество (Коледен остров) (брит.); Република Либерия; Княжество Лихтенщайн; Република Малдиви; Република Маршалски острови; Република Мавриций; Княжество Монако; Монсерат, остров (брит.); Република Науру; Ниуе, остров (новозел.); Република Палау; острови Кук (новозел.); Остров Ман (брит.); Сейнт Лусия; Федерация Сейнт Китс и Невис; Търкс и Кайкос, острови (брит.); Република Фиджи; Република Панама; Независима държава Самоа; Република Сан Марино; Република Сейшели; Соломоновите острови; Сейнт Винсент и Гренадини; Кралство Тонга; Република Тринидад и Тобаго; Тувалу; Фолкландските острови (брит.); Нидерландските Антили (нидерл.) и Хонконг (Китай), или

- държави/територии, с които Република България няма влязла в сила спогодба за избягване на двойното данъчно облагане и в които дължимият подоходен или корпоративен данък върху доходите, които чуждестранното лице е реализирало в резултат на предоставените услуги или права, е с повече от 60% по-нисък от подоходния или корпоративния данък върху тези доходи в Република България.

Въвеждането на тази мярка цели да се противодейства на възможни данъчни измами и пране на пари. Осъществяването на сделки с чуждестранни лица, установени в юрисдикции с преференциален данъчен режим, се приема за сериозен данъчен риск от всички държави - членки на ЕС и на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие, включително и от България.

3. Счетоводни грешки, свързани с данъчни амортизуеми активи

Направена е промяна в данъчното третиране на грешки, свързани с данъчни амортизуеми активи, като се изравнява данъчното третиране на тези грешки с общия ред за коригиране на счетоводни грешки. Това означава, че данъчните финансови резултати за съответните минали години се коригират съгласно изискванията на действащите закони през съответните минали години така, че все едно грешката не е била допусната.

4. Доходи от наем или друго предоставяне за ползване на недвижимо имущество

Данъкът върху доходите на чуждестранни юридически лица от наем или друго предоставяне за ползване на недвижимо имущество ще се удържа от платеца на дохода, а не от неговия получател, което ще съответства на общия принцип на удържане на данъка при източника.

5. Данъчно задължени лица, извършващи морско търговско корабоплаване

Извършено е прецизиране на разпоредбите, касаещи облагането на данъчно задължените лица, извършващи морско търговско корабоплаване, за дейността им от опериране на кораби с цел съответствие с изискванията на правото

на ЕС.

Промяна в Данъчно-осигурителния процесуален кодекс

Въвежда се дефиниране на понятието притежател на дохода с цел избягване на противоречивото му интерпретиране. Терминът обслужва прилагането на спогодбите за избягване на двойното данъчно облагане (СИДДО) и се тълкува съобразно Коментара на Модела на СИДДО на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР). Неправилното интерпретиране на термина създава условия за отклонение в значителни размери на приходи за бюджета чрез заобикаляне на действащите СИДДО. Промените имат за цел уеднаквяване на практиката по прилагане на СИДДО и внасяне на яснота в съдържанието на понятието, което да улесни данъкоплатците при правилното прилагане на СИДДО.

Внасянето на яснота и конкретизирането на понятието се налага поради особено важната му роля при прилагането на СИДДО и данъчните облекчения, предвидени в тях. Това понятие е ключово при противодействието на данъчните схеми, създадени за неправомерно възползване от благоприятния режим, предоставен по отношение на определен кръг лица (лица, оправомощени да прилагат конкретна СИДДО, или лица, които имат право на конкретни данъчни облекчения). Различните СИДДО предвиждат различен вид и размер на данъчни облекчения и това „стимулира“ лицата, които са местни лица на държави, с които нямаме действаща СИДДО (вкл. т.нар. офшорни зони), или са местни лица на държави, с които имаме СИДДО, но тя не предвижда най-благопри-

ятния режим на облагане, да създават изкуствени правни конструкции с цел пренасочване на доход към държави с по-благоприятен режим по СИДДО и неправомерно възползване от данъчни облекчения.

Съдържанието на понятието притежател на дохода се извлича от Коментара на Модела СИДДО на ОИСР. Държавите приемат различни правила във вътрешните си законодателства и в СИДДО, за да противодействат на неправомерно „възползване от данъчни спогодби“. Такива цели обслужва и понятието притежател или действителен притежател, използвано в българските СИДДО. Понятието действителен притежател няма аналог в българското гражданско и данъчно право. То се тълкува в контекста и предвид целите на СИДДО. Прилагането на тази концепция изисква изключително задълбочен анализ на всички факти и обстоятелства, свързани с реализирането на дохода от лицето. Същността на такъв анализ се свежда до установяването на реалната икономическа причина, която стои в основата на структурирането на дадена транзакция. Именно поради това се изследват множество фактори, които обуславят характера на сделката и икономическите характеристики на получателите на дохода, произтичащ от тази сделка. Тези фактори (използвани активи, наличие на персонал, поемане и не на риск, възможност самостоятелно да извършва стопанска дейност) изграждат основата на понятието притежател на дохода в предложеното определение.

ВЪПРОСИ И ОТГОВОРИ

КАК СЕ ПРИЛАГАТ НОВИТЕ РАЗПОРЕДБИ НА КТ - ЧЛ. 176, АЛ. 1. ЗА ДА СЕ ОТЛОЖИ ПЛАТЕН ГОДИШЕН ОТПУСК ЗА 2010 Г. НА СЛУЖИТЕЛИТЕ, НА ПРАКТИКА РАБОТОДАТЕЛЯТ ИМА ЛИ ПРАВО В ЕДНА ОБЩА ЗАПОВЕД ДА РАЗРЕШИ ДА СЕ ОТЛОЖИ ПОЛЗВАНЕТО ИМ ЗА 2011 Г. - ПРИМЕРНО ДО 1.03.2011 Г., НЕ ПОВЕЧЕ ОТ 10 ДНИ, КАТО ПОСОЧИ И ПРИЧИНАТА

В разпоредбата на чл. 173, ал. 8 от КТ е предвидено, че работодателят е длъжен да разреши платения годишен отпуск на работника или служителя, когато той е поискан за периода, посочен в графика по ал. 1, освен ако ползването му е отложено по реда на чл. 176. Видно от текста на разпоредбата, за да бъде ползван отпускът, работникът или служителят трябва да го е „поискал“, а работодателят да го разреши, освен ако ползването на отпуска е отложено по реда на чл. 176. Както е видно, законът не установява процедури за реда и начина на „поискване“, нито за реда и начина на установяване на причините, поради което ползването му е отложено. Обаче с оглед доказване на предприетите от работника или служителя действия с цел ползването на отпуска, както и с оглед уведомяването му, че отпускът се отлага поради „важни производствени причини“, е препоръчително да се ползва писмена форма. Няма пречка в Правилника за вътрешния трудов ред да се предвидят процедури, които да уреждат тези и други въпроси, свързани с правото и ползването на платените годишни отпуски.

ПОЛАГАТ ЛИ СЕ ДНЕВНИ ПАРИ ЗА КОМАНДИРОВКИ НА ЛИЦЕ, НАЗНАЧЕНО КАТО ШОФЬОР НА СЛУЖБЕН АВТОМОБИЛ, КОГАТО ПРЕВОЗВА СЛУЖИТЕЛИ С ТОЗИ АВТОМОБИЛ ДО СЪСЕДЕН ГРАД

Разпоредбата на чл. 121, ал. 1 от Кодекса на труда (КТ) предвижда, че когато нуждите на предприятието налагат, работодателят може да командирова работника или служителя за изпълнение на трудовите задължения извън мястото на постоянната му работа, но за не повече от 30 календарни дни без прекъсване. Командироване за срок, по-дълъг от 30 календарни дни, се извършва с писмено съгласие на работника или служителя (ал. 2).

За място на работата се смята седалището на предприятието, с което е сключен трудовият договор, доколкото друго не е уговорено или не следва от характера на работата - чл. 66, ал. 3 от КТ.

Работното място е установено в § 1, т. 4 от допълнителните разпоредби на КТ. Съгласно посочената разпоредба „работно място“ е помещение, цех, стая, нахождение на машина, съоръжение или друго подобно териториално определено място в предприятието, където работникът или служителят по указание на работодателя полага труда си в изпълнение на задълженията по трудовото правоотношение.

Командировките се извършват въз основа на предварително издадена писмена заповед, в която освен всички реквизити, изискващи се на основание чл. 9 от Наредбата за командировките в страната, се посочват и задачата, за която лицето се командирова, както и времетраенето на командировката.

ИМАМ ДЕТЕ НА 7 МЕСЕЦА. ИСКАМЕ ДА ПРЕХВЪРЛИМ НА СЪПРУГА МИ МАЙЧИНСТВОТО ДО НАВЪРШВАНЕ НА ЕДНА ГОДИНА НА ДЕТЕТО. ИМА ЛИ ПРАВО РАБОТОДАТЕЛЯТ НА СЪПРУГА МИ ДА ОТКАЖЕ ТОВА И КАКВИ СА НЕОБХОДИМИТЕ ДОКУМЕНТИ, КОИТО ТРЯБВА ДА ПОДАДЕМ В НЕГОВАТА РАБОТА

Съгласно чл. 163, ал. 8 от КТ със съгласието на майката (осиновителката) след навършване на 6-месечна възраст на детето бащата (осиновителят) може да ползва вместо нея отпуск за остатъка до 410 дни. В чл. 45а от Наредбата за работното време, почивките и отпуските се казва, че отпускът при раждане на дете по чл. 163, ал. 7 от КТ се ползва въз основа на писмено заявление на бащата. Към заявлението се прилагат копие от акт за сключен граждански брак или декларация от бащата и майката, че бащата е припознал детето и те живеят в едно домакинство, както и документ от лечебното заведение, удостоверяващ датата на изписване на детето. Предприятието е длъжно да разреши отпуска от деня, посочен в заявлението. Ако бащата няма право на този отпуск, предприятието е длъжно да го уведоми за това незабавно, като мотивира отказа си. Отпускът се заявява и ползва в календарни дни. Бащата е длъжен незабавно да уведоми предприятието, ако по време на ползването на отпуска по ал. 1: 1) бракът бъде прекратен с влязло в сила съдебно решение; 2) бащата престане да живее в едно домакинство с майката на детето; 3) детето бъде дадено за осиновяване; 4) детето бъде настанено в детско заведение на пълна държавна издръжка; 5) детето бъде настанено по реда на чл. 26 от Закона за закрила на детето; 6) детето почине. Бащата може да прекрати ползването на отпуска с писмено заявление до предприятието, в което работи.

ЛИЦЕ РАБОТИ ПО ОСНОВЕН ТРУДОВ ДОГОВОР НА 5 ЧАСА И ПО ДОПЪЛНИТЕЛЕН ТРУДОВ ДОГОВОР НА 2 ЧАСА, КАТО ПО ДВАТА ДОГОВОРА ПОЛЗВА ПО 30 РАБОТНИ ДНИ НЕПЛАТЕН ОТПУСК. КОЛКО ТРУДОВ СТАЖ ЩЕ СЕ ЗАЧЕТЕ НА ЛИЦЕТО?

Съгласно чл. 160, ал. 3 от Кодекса на труда (КТ) неплатеният отпуск до 30 работни дни в една календарна година се признава за трудов стаж, а над 30 работни дни - само ако това е предвидено в този кодекс, в друг закон или в акт на Министерския съвет. Всеки трудов договор (основен и допълнителен) е самостоятелен и ако по двата договора е ползвал неплатен отпуск, трудов стаж ще му се зачете по реда на чл. 160, ал. 3 КТ и по двата договора.

НА 47 ГОДИНИ СЪМ. ИМАМ 16 ГОДИНИ ПЪРВА КАТЕГОРИЯ И 10 ТРЕТА КАТЕГОРИЯ. В МОМЕНТА РАБОТЯ ТРЕТА КАТЕГОРИЯ. КАКВА ВЪЗРАСТ И КОЛКО ГОДИНИ СА МИ НЕОБХОДИМИ ЗА ПЕНСИЯ

В случай че въпросът е свързан с възможността за ранно пенсиониране, е в сила следното: Пенсията се отпускат по силата на разпоредбите, които действат към момента на пенсионирането. Към настоящия момент се прилага разпоредбата на § 4, ал. 1 от ПЗР на Кодекса за социалното осигуряване, съгласно който до 31 декември 2010 г. включително лицата, които са работили 10 години при условията на първа категория труд или 15 години при условията на втора категория труд, могат да се пенсионират, ако отговарят на изискванията за сбор от осигурителен стаж и възраст по чл. 68 (който за мъжете е 100), но не по-рано от 47 години за жените и 52 години за мъжете при първа категория труд и 52 години за жените и 57 години за мъжете при втора категория труд. Съгласно разпоредбата на чл. 104, ал. 2 от КСО при пенсиониране за осигурителен стаж и възраст осигурителният стаж се превръща, като три години трудов стаж от първа категория и четири години от втора категория се зачитат за пет години стаж от трета категория. За да придобиете право на пенсия по този ред, трябва да отговорите на всички посочени по-горе условия едновременно.

БНБ

Нови изисквания за заплатите в банките

БНБ въведе нови изисквания за възнаграждението на банкерите с Наредба № 4. Променливите възнаграждения ще се определят и изплащат въз основа на критерии за оценка на резултатите от дейността на банката, структурното

звено и на съответния служител. От БНБ коментира, че банките трябва да имат механизъм за формиране и разпределение на променливите възнаграждения, който да включва оценка, базирана на дългосрочните резултати и отчитане на основните рискове, свързани с дейността. Въвежда се и разпоредба за разсрочване на

поне 40% от променливото възнаграждение за период от най-малко 3 години. Поне 50% от променливата част на заплатата трябва да бъде изплащана под формата на акции и други капиталови инструменти на банката, които адекватно отразяват нейното състояние. Промените влизат в сила от началото на следващата година.

БАНКИ И ЗАСТРАХОВАНИЕ

Интервю Цветанка Крумова, изпълнителен директор на ЗАД "Армеец" АД

Свалянето на стикерите няма да намали кражбите на коли

Премахването на маркировката е предложено от името на Асоциацията на застрахователите, но не ни е известно и не е обсъждано

► **Госпожо Крумова, в кои сектори на застраховането са най-големите измами като стойност и като брой?**

- Едва ли има надеждна статистика за броя и стойността на измамите в застраховането. Голяма част от тях представляват т.нар. "малки бели лъжи", или "меките" форми на измама, към които съществува относителна толерантност в обществото. Това са случаите на съзнателно укриване на информация, преувеличаване на уврежданията на даден обект и други неправомерни действия, които остават в голямата си част неоткрити и ненаказани. Съществуват обаче и тежки форми на измама, индивидуални или организирани престъпни дейности, вредите от които са в особено големи размери. В последните години поради финансовата криза се наблюдава засилване на измамите, свързани със застраховки на имуществото, предмет на лизингови договори. Много от тях в днешно време са свързани с незаконно придобиване и използване на лични данни. При всички видове застраховки са възможни измами и това произтича от специфичния характер на застрахователния договор.

► **Кои клиенти са най-склонни да се опитват да извлекат неправомерно допълнителна полза от полицата си?**

- Много хора считат, че да излъжеш застрахователя е безобидно действие, че това е оправдано, защото самите застрахователи са нечестни. Толерантността на общественото мнение към това престъпление е стимул за увеличаване на измамите, извършвани от обикновени хора, а това от своя страна дава възможност да работят безнаказано и професионалните измамници.

► **Какви механизми използвате за превенция и преговоряване на**

застрахователните измами?

- Превенцията срещу измами е съществен елемент от управлението на рисковете и вътрешния контрол в застрахователната компания. Писаните правила и процедури на застрахователя за сключване на застраховките и обработка на претенциите, както и обучението на персонала са съществена част от управлението на този риск. Вътрешният контрол има голямо значение. Компанията има и специализирани звена, част от структурата, отговаряща за корпоративната сигурност. Обменът на информация между застрахователната компания и държавните органи е важен елемент на механизма за превенция и контрол.

► **Според вас трябва ли да се премахне маркирането на автомобилите?**

- Маркирането предствлява техническо средство за намаляване на застрахователния риск и е мярка срещу измамите. То не е нито единственото, нито най-доброто техническо решение, но според мен не трябва и да се отрича, защото е ефективно и достъпно като цена за нашия масов пазар.

Не вярвам, че забраната за маркиране ще намали кражбите и измамите. Ако в резултат на тази забрана стане обратното - увеличат се кражбите и застрахователните измами, единствените законосъобразни мерки за управление на застрахователния риск ще бъдат увеличаването на цените и въвеждането на ограничения в покритията и ограниченията по застраховките, а това отново ще е на гърба на потребителите.

Предложението, което е представено от името на Асоциацията на застрахователите, не е обсъждано в организацията и не ни е известно. Разбрахме само, че има предложение за премахване на маркирането

Визитка**Коя е Цветанка Крумова**

► Цветанка Крумова е изпълнителен директор на ЗАД "Армеец", член управителния съвет на ЗАД "Армеец", член на управителния съвет на Сдружение НББАЗ.

► Тя е завършила Право в СУ "Св. Климент Охридски", Международни икономически отношения в УНСС, специализирани в областта на правните проблеми на застраховането във външноикономическата дейност.

► Специализира Застраховане и презастраховане в Лондон и Морско застраховане в Малта.

► Има повече от 16 години стаж в областта на застраховането, финансите и правото.

► В "Армеец" е от 2005 г.

от няколко застрахователни компании с чуждо участие. Но защо тогава същите тези чуждестранни компании в други европейски страни препоръчват на клиентите си да маркират автомобилите? Имаше изказване на застраховател, че маркирането представлявало нелегална конкуренция, от което може да се направи извод, че целта е да се ограничи конкуренцията. В крайна сметка държавата в лицето на МВР и КФН трябва да изслуша всички мнения и да вземе суверенно решение с оглед на обществен интерес, а не на интереса на отделна компания или група компании.

► **Какви са плюсовете и минусите от маркирането на автомобилите?**

- С маркирането се елиминира възможността за застрахователни измами чрез подмяна на части като стъкла, фарове, стопове. Намалява се възможността автомоби-

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

лт да бъде откраднат с цел разкомплектоване, защото маркираните части не може да се реализират, а заличаването на маркировката е трудно и поврежда детайла. При противозаконно отнемане, когато впоследствие автомобилът е изоставен, той може да се идентифицира лесно, дори да са сменени регистрационните номера, да е опожарен или да са подменени основни детайли. Има нови технологии за пасивно маркиране, като лазерно маркиране, микроточкова идентификация и др. В мно-

го държави самата полиция препоръчва използването им на своите интернет страници. Видимата част, индикацията за факта на маркиране (обикновено със стикер) се препоръчва, за да се изпълни превантивната цел на маркировката. Така става видимо и ясно, че автомобилът може да бъде идентифициран и че частите му трудно може да се реализират. Обратното е изискването при активното маркиране с проследяващо устройство, където не се поставя видим знак, за да не се провокират крадците

да повредят автомобила в търсене на устройството. Плюсът е, че се намалява рискът, т.е. плащанията на обезщетения, а това се отразява на техническия резултат по застраховката и на нейната цена.

Минусът на пасивното маркиране е, че се заплаща отделно, защото се осигурява от специализирани компании. От друга страна, активното маркиране с проследяващо устройство е много по-скъпо от пасивната маркировка.

Атанас Христов

2011 година ще донесе нови изпи

Банкерите оцениха отиващата си година като тежка, но успешна

СНИМКА SHUTTERSTOCK

Във времето на равностметки и bankerите направиха своите оценки за отминаващата 2010 г. Определението на повечето от тях е тежка година. Bankerите обаче са доволни и оптимистично настроени за предстоящото пред сектора. Причината е, че очакванията им са били по-негативни, отколкото се е оказало при тегленето на чертата.

И оценката е... положителна

“Това беше една тежка година, но съумяхме да овладеем ситуацията”,

Рагослава Димитрова
rdimitrova@pari.bg

обясни Виолина Маринова, главен изпълнителен директор на Банка ДСК и председател на Асоциацията на банките в България. По думите ѝ системата е стабилна, защото банките са работили много отго-

ворно и са успели да запазят добрите отношения с клиентите. Регулациите от страна на Българската народна банка също изиграха важна роля за запазването на стабилността на банковата система, обясняват bankerите.

Главният изпълнителен директор на СИБАНК Петър Андронов определи годината като тежка и трудна, но без сътресения. Той допълни, че очакванията на bankerите от началото на кризата са били апокалиптични най-вече заради проблемите във външната среда, както и влошаващите се вътрешни условия.

Според Емил Вучков, директор продуктова и пазарна политика в МКБ Юнионбанк, изминаващата година е била завръщане към нормалното. По думите му това е така, защото лихвите по депо-

зитите и по кредитите са намалели значително от пиковите си стойности през 2009 г. и са достигнали нивата от 2004-2005 г. Лошите кредити забавят своя ръст, а банковата система като цяло успява да покрие разходите си за провизии и дори да реализира малка печалба.

Предстоящото

Макар че годината не е била толкова лоша, колкото са били очакванията, bankerите признават, че все още ги чакат тежка работа и нови трудности. “2011 година чертае още трудности и нови изпитания”, обясни Петър Андронов. Bankerите обясняват, че искат кредитирането да обхване всички сегменти, а не да се фокусира само върху ипотечните заеми. Въпреки това прогнозите и на кредитните консултанти, и на част от банкере-

Прогнози Тенденции в банковата политика през 2011 г.

- ▶ Bankите ще наблягат на фиксирани лихви, обясниха кредитни консултанти.
- ▶ Кредитирането ще се увеличи с няколко процента, прогнозира-

ха bankerите.

- ▶ Ипотечният кредит отново ще е на фокус при повечето банки.
- ▶ Трезорите ще прогължат да диференцират продуктите си.
- ▶ Фирмите ще имат по-лесен достъп до финансиране през следващата година.
- ▶ Лошите кредити ще обърнат тенденцията на растеж след първата половина на 2011 г.

10.61

▶ процента са кредитите с просрочие над 90 дни в края на септември

2.2

▶ процента е ръстът на бизнес кредитите в края на октомври

рите са, че и ипотечните заеми ще бъдат на мода и през следващата година. “Ипотечният кредит отново ще е на фокус при повечето банки”, каза Емил Вучков. По думите му това е така, защото този вид заеми са се доказали като най-сигурни и устойчиви продукти, като същевременно и търсенето на

ипотечни кредити ще се засилва от убеждението на все повече хора, че цените на имотите са достигнали дъното.

Заключението на банковите мениджъри е, че посоката на движение е позитивна, но трябва да се работи много внимателно, за да не се допускат грешки.

Тания за банките

Мнения

Съумяхме да овладеем ситуацията

Това беше една тежка година за всички, не само за банките, но съумяхме да овладеем ситуацията, да държим под наблюдение влошаването на портфейла, да имаме стабилност и висока капиталова адекватност. Това е много важно за една банка - да има необходимите буфери.

Системата е стабилна, защото е положила много усилия да е такава с чувство на отговорност и добро отношение между нас и клиентите ни. Печалбите намаляват заради формираните провизии и процентното нарастване на лошите кредити. Въпреки това банковата система реализира положителен финансов резултат, което е много важно, защото все пак остават и капиталови буфери.

Очакванията за следващата година са да се съживи вътрешното потребление, за да може хората да употребяват необходимите им продукти. През тази година вече има и намаляване на лихвените проценти, очакваме този процес да продължи, но трябва да бъ-

дем много внимателни, наблюдавайки икономическата среда в страната. Нашата посока е позитивна, искаме да се развива икономиката в страната и да съдействаме за това, добре оценявайки риска. **П**

Виолена Маринова, председател на Асоциацията на търговските банки в България и гл. изп. директор на Банка ДСК

Ипотечният кредит отново ще е на фокус

2010 г. може да се обобщава с израза "завръщане към нормалното" поне по отношение на банковия сектор. За следващата година очакваме умерен ръст на кредитите както за граждани, така и за фирми, като лихвите слабо ще се понижат. Все още обаче рисковете пред икономиката не са намалели дотолкова, че да очакваме значително по-ниски лихвени проценти.

Ипотечният кредит отново ще е на фокус при повечето банки. Той се доказва като най-сигурен и устойчив продукт, като същевременно и

търсенето на ипотечни кредити ще се засилва от убеждението на все повече хора, че цените на имотите са достигнали дъното.

През 2011 г. банките ще продължат започналата през 2010 г. тенденция за неценово диференциране на продукти-

те, които предлагат. Това ще бъде добре за клиентите, които през последните години разбраха, че цената не е най-важното при избор на банков продукт. **П**

Емил Вучков, директор "Продуктова и пазарна политика" в МКБ Юнионбанк

Ще има нови трудности

Мина една година, която очаквахме да е много тежка и трудна. Тя беше такава, но без много стресения.

2011-а чертае още трудности и нови изпитания, но и добри възможности за ново кредитиране, за възстановяване на потреблението, за възстановяване на стопанството. Няма да е лесна и следващата година, но това, което ще дава спокойствие, са признаците на възстановяване - бавни, болезнени... Изпитанията са свързани със секторите на икономиката, които не са

започнали да се възстановяват, отчитат се нови несъстоятелности, нови фалити. Трезорите понасят последствията от тяхното влошено съ-

тояние. В момента по-големи обороти се реализират от ипотечното кредитиране. Надявам се обаче кредитирането да обхване всички сегменти, защото не можем да кредитираме само ипотеки и нищо друго. **П**

Петър Андроноб, гл. изп. директор на СИБАНК

Все повече хора плащат подаръците с карти

► 57% от хората га плащат подаръците си с дебитна карта

Проучване на Visa Европа показва, че удобството и бързината са най-важни при плащане на покупки с пластика

Много хора тепърва ще направят своите покупки за Коледа и ще изчакаят последния момент преди празника, за да купят подаръци. Определени сектори ще имат поводи за радост, като търговците на дрехи, играчки и козметика, както сочи нашето проучване

Красимира Райчева, мениджър на Visa Европа България

Дебитните карти са предпочитан начин за плащане при покупка на подаръци, показва проучване на Visa Европа. Удобството и бързината на плащането са причината 57% от хората да платят подаръците си с пластика. За 80% удобството е основен стимул, въпреки това обаче все още голяма част от картодържателите ще плащат коледните подаръци в брой.

Последен момент

Проучването на картовия оператор показва, че 34% от българите ще купят подаръците за Коледа в последния момент. Около 64% от запитаните картодържатели ще използват последните две седмици преди Коледа, за да изберат с какво ще зарадват близките си. Заради това времето от 13 до 23 декември ще е най-натоварено за търговците, отчитат от Visa Европа.

Около 20% от хората са закупили подаръците си преди 13 декември, а само 12% оставят за последния възможен ден - 23 декември.

Щедрост в кризата

Хората тази година ще бъдат по-внимателни при избора

на подаръци, като се водят основно от цените. Голяма част няма да купят нищо, а някои ще намалят наполовина бюджета за коледни подаръци. Това показват различни проучвания както за България, така и в световен аспект. Изследването на Visa Европа обаче показва, че в България само 35% от хората ще заделят по-малко пари за коледни подаръци тази година, а 65% от запитаните ще отделят повече пари. Най-щедри в покупките ще са хората на възраст между 35 и 44 години. Те планират да изхарчат средно по 266 лв., за да зарадват близките си, на второ място по щедрост се нареждат хората от морските градове. Те ще изхарчат средно по 261 лв. за коледни подаръци. По-голямата част от анкетираните

57

► процента от картодържателите ще платят коледните подаръци, които купуват, с дебитна карта

(31%) са заявили, че ще похарчат 100-199 лв. за подаръци. След тях се нареждат 26% от запитаните, които възнамеряват да направят покупки за между 200 и 299 лв. Жителите на Бургас са първи по този показател от всички градове в страната. Те планират да изхарчат средно по 276 лв.

Разминавания

Изследването на картовия оператор показва, че повечето от хората ще подарят дрехи - 25%, играчки - 15%, козметика - 14%, коледни сувенири - 9%, и книги - 6%. В същото време точно тези хора посочват, че искат да намерят под елхата билети за екскурзия до екзотична дестинация, бижута, коли и лаптопи.

Рагослава Димитрова

266

► лв. е средната сума, която ще бъде изхарчена за подаръци от българските картодържатели

Насоки Съветите на Visa Европа за коледното пазаруване

► Пазете касовите си бележки и разписки от банкомати - сравнявайте ги с вашата карта или банково извлечение.
► Ако някоя от сумите е

неправилна или забележите транзакция, за която не си спомняте, незабавно се свържете с банката/институцията, издала картата.

► Пазете списък с номерата на вашите карти, както и телефонните номера, на които трябва да се обадите в случай, че изгубите картата или я откраднат.

► Проверявайте касовата

бележка или касовия апарат, за да се уверите, че сумата е правилна, преди да оторизирате транзакцията, като се подпишете или въведете вашия ПИН.

► Уверете се, че продавачът ви е върнал картата заедно с копие от касовата бележка.

► Покривайте ръката си, когато въвеждате ПИН - уверете се, че никой не надгледва през рамото ви.

И нека победителят бъде...

Или как София се стяга за европейска културна столица

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Кирилицата да бъде мото на кандидатурата на София за европейска столица на културата, софийският затвор да се превърне в културен център, да се излага съвременно изкуство в метрото и други преходни обществени пространства, Витоша и Борисовата градина да се ползват като притегател за чужденците, а открит фестивал в Западния парк да разчупи границата на културната зона на града към периферните квартали. Това са само част от идеите, които бяха „нахвърлени“ вчера по време на първата от серията дискусии за развитието на София като кандидат за титлата „Европейска столица на културата“ през 2019 г.

В дискусията участваха повече от 60 души - представители на местните власти, на различни държавни и неправителствени институции, артисти и граждани, а дебатът беше много оживен - на моменти ентусиазиран, в други леко ироничен.

Далеч, далеч, колко га е далеч

„Макар и 2019 г. да изглежда далеч, от нас се изисква много работа“, каза кметът на София Йорданка Фандъкова. През 2014 г. България трябва да предложи на Европейската комисия

два града кандидати, един от които ще бъде избран за културна столица на 2019 г. За целта още отсега започва състезателна кампания, а основните претенденти са София, Пловдив, Варна, Бургас и Велико Търново.

„Замислих се какво значи този срок в рамките на един човешки живот и 2019-а ми се вижда много далеч“, каза директорът на „Червената къща“ Цветелина Йосифова. Според нея трябва да се говори за това какво може да се направи между-ременно. „Това, което ще се случи през 2019 г., ще е резултат от един дълъг процес, в който ние решаваме дали да участваме“, допълни Йосифова.

Фандъкова каза, че общината вече работи с Министерството на културата за изграждане на инфраструктура в града, за реконструкцията на музеи като този за съвременно изкуство, подземните музеи и използване на метростанциите като културни пространства, обясни Йорданка Фандъкова.

По-смело

„Нужна е активна комуникация между всички страни в изграждането на културната концепция“, твърди директорът на „Червената къща“. Тя е на мнение, че в момента се наблюдава изолация на

различните културни организации и сега за пръв път има възможност за диалог не само между тях, но и с местните власти.

„Виждам възможност за по-пълноценно общуване в това поле - културата в страната ни, културата на града ни. Иска ми се да няма монологичност в това, което се предлага в алтернативното културно пространство“, коментира Йосифова и добави: „Иска ми се в 2019-а да има много пространства като „Червената къща“. Ако сме по-смели в представите си, дотогава може да има голям напредък.“

Авангард

„Няма съмнение, че ще има място за иновативни практики и авангардното изкуство в програмата“, каза Фандъкова. Тя обясни, че при кандидатстването за европейска столица на културата трябва да се предложи нещо ново и различно. Според нея не бихме могли просто да разширим културния календар на София и с него да кандидатстваме. „Разчитаме на свежи и иновативни идеи“, заяви кметът.

Според Йосифова основният въпрос е доколко имаме желание да се променяме, да преобразим собственото си разбиране за култура и изкуство.

„Хората, които се свързват с иновативните проекти, винаги остават малко маргинални. Представям комисии, които обсъждат как нещо е твърде иновативно, за да бъде подкрепено“, шегува се директорът на „Червената къща“. Тя се надява иновативните събития да включат и нови, различни инициативи и групи като деца и възрастни хора, които често остават в периферията на културата.

Естественият партньор
Кметът на София заяви, че до края на януари ще бъде създаден организационен комитет, в който ще се включат представители на културните гилдии, на бизнеса и на неправителствените организации. „Изключително много различаваме на представителите на бизнеса, те са наши естествени партньори - не само във финансирането, но и в обсъждането на идеи“, отбеляза Фандъкова.

Следващите дискусии ще разгледат проблемите с привличането и създаването на публика, иновативност и устойчивост на културните събития, работата с деца и различни социални групи, изключени от тези процеси, както и привличане на чуждестранна публика.

Теогора Мусева

История

Как се стигна до кандидатура на София

► Автор на идеята за европейските културни столици през 1983 г. е Мелина Меркури, тогава гръцки министър на културата. Инициативата започва през лятото на 1985 г. под името „Европейски град на културата“, а първият носител на титлата е Атина. През 1999 г. програмата е преименувана на „Европейска столица на културата“.

► Още през 2006 г. с решение на Европейския парламент и Съвета на Европейския съюз България и Италия бяха определени за гържавите, които трябва да излъчат свои градове за титлата „Европейска столица на културата“ на 2019 г. Столичният общински съвет реши да издигне кандидатурата на София през януари. Официалният избор на градовете обаче ще се състои през 2014 г. и ще се прави от международна комисия, определена от националните и европейските институции.

► Всеки град кандидат трябва да намери основна тема на своята програма. По този повод Асоциацията за развитие на София начело със Столичната община и Центъра за култура и дебат „Червената къща“ започнаха серия от дискусии. Първата от тях се провежда вчера.

Европейските културни столици 2011-2020 г.

Година	Град	Година	Град
2011	Турку, Финландия	2016*	Испания
	Талин, Естония		Полша
2012	Гимараеш, Португалия	2017	Дания
	Марибор, Словения		Кипър
2013	Марсилия, Франция	2018	Холандия
	Кошице, Словакия		Малта
2014	Умео, Швеция	2019	Италия
	Рига, Латвия		България
2015	Монс, Белгия	2020	Румъния
	Пилзен, Чехия		Сърбия
			Ирландия